

IV. KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM

1. Omówienie wyników

1. W kolejnych miesiącach czwartego kwartału wyniki badania koniunktury w przemyśle przetwórczym cechowała duża zmienność. Dotyczyła ona reakcji przedsiębiorstw z różnych sektorów własnościowych. Przedsiębiorstwa publiczne i prywatne naprzemiennie informowały o poprawie i pogorszeniu koniunktury. Ogólny wskaźnik koniunktury w przemyśle przetwórczym w kolejnych miesiącach kwartału przyjmował malejące wartości: w październiku -1,0 pkt, w listopadzie -7,6 pkt. W październiku ogólne pogorszenie koniunktury było spowodowane pogorszeniem koniunktury w sektorze publicznym. Firmy prywatne odnotowały poprawę koniunktury. W listopadzie koniunktura pogorszyła się w obu sektorach własnościowych, ale w sektorze prywatnym bardziej. Przedsiębiorstwa ciągle odczuwają skutki napięć politycznych i zagrożeń zewnętrznych, co zwiększa ryzyko i niepewność prowadzenia działalności gospodarczej. Utrudnia także przewidywanie zmian aktywności gospodarczej, które odbiegają od ustalonego rytmu zmian sezonowych.

2. Wartość wskaźnika koniunktury w połowie czwartego kwartału wynosi -7,6 pkt. W ciągu kwartału wskaźnik zmniejszył swoją wartość o 6,1 pkt. W ciągu roku wartość wskaźnika zmniejszyła się o 1,8 punktu. Pogorszenie koniunktury w skali kwartału miało miejsce tylko w sektorze prywatnym. Wartość wskaźnika w tym sektorze zmniejszyła się o 8,4 pkt. do poziomu -9,0 pkt. W sektorze publicznym wartość wskaźnika wzrosła o 15,8 pkt. do poziomu +5,3 pkt. Podobne zmiany miały miejsce w skali roku. W sektorze prywatnym w ciągu roku odnotowano spadek wartości wskaźnika o 4,2 punktu, zaś w sektorze publicznym miał miejsce wzrost wartości wskaźnika o 22,7 pkt.

3. Poziom produkcji w październiku zwiększył się, w listopadzie spadł. Zmiana wartości salda w skali kwartału jest dodatnia, wynosi 7 pkt. W skali roku miał miejsce spadek wartości salda o 1,9 pkt. Wartości sald oczekiwań są ujemne i niższe w kolejnych miesiącach kwartału. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość portfela zamówień zmieniała się podobnie. Po wzroście w październiku, w listopadzie nastąpił spadek. W ciągu kwartału wartość salda zwiększyła się o 4,4 pkt. Jest jednak niższa od wartości sprzed roku o 2,9 pkt. Salda oczekiwań systematycznie malały w kolejnych miesiącach, przyjmując w październiku wartości ujemne. Zmiany wartości salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień eksportowych także były zróżnicowane w kolejnych miesiącach. W ciągu kwartału saldo zwiększyło swoją wartość o 1,9 pkt., zaś w skali roku o 1,7 pkt. Wartości sald diagnostycznych i prognostycznych są ujemne. Poziom zapasów również zmieniał się nieregularnie. W ciągu kwartału wartość salda obniżyła się o 0,2 pkt., w ciągu roku miał miejsce wzrost o 3,4 pkt. Salda diagnostyczne są dodatnie, salda oczekiwań przez cały kwartał przyjmowały wartości ujemne. Wartości salda odpowiedzi na pytanie o poziom cen także zmieniały się w kolejnych miesiącach kwartału. W sumie wartość salda zwiększyła o 1 punkt, a w skali roku o 0,3 pkt. Zarówno salda diagnostyczne jak i prognostyczne są ujemne, ale rosły w kolejnych miesiącach. Wartości salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zatrudnienia malała w kolejnych miesiącach. Zmiany były jednak różne w poszczególnych sektorach własnościowych. W ciągu ostatniego kwartału wartość salda obniżyła się o 0,7 pkt. i jest niższe od wartości sprzed roku o 0,3 pkt. Saldo oczekiwań firm prywatnych na najbliższe miesiące jest ujemne, publicznych dodatnie. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw w ciągu kwartału poprawiła się. Saldo odpowiedzi na to pytanie jest wyższe od wartości sprzed kwartału o 4,4 pkt. W ciągu roku wartość salda zmniejszyła się o 3,2 pkt. Oczekiwania na najbliższe miesiące są pesymistyczne. Oceny ogólnej kondycji gospodarki polskiej w ciągu kwartału pogorszyły się. Wartość salda zmniejszyła się o 4,7 pkt. Jest jednak wyższa od wartości sprzed roku o 6,4 pkt. Zarówno salda diagnostyczne jak i prognostyczne pozostają w dalszym ciągu ujemne.

4. Przedsiębiorstwa informują o dalszym spadku przeciętnego jednostkowego kosztu produkcji. Wartość salda odpowiedzi na to pytanie zmalała w ciągu kwartału o 3,2 pkt. Obecnie jest niższa od poziomu sprzed roku o 1,7 pkt. Wielkość eksportu zmniejszyła się zarówno w skali kwartału jak i roku. Wartość salda obniżyła się w ciągu kwartału o 3,4 pkt. i jest o 8,5 pkt. niższa niż przed rokiem. Oczekiwany jest spadek eksportu w kolejnym kwartale. Wartości sald diagnostycznych i prognostycznych są ujemne. Spadkowi eksportu towarzyszy wzrost konkurencyjności naszych towarów na rynkach zagranicznych oraz zwiększenie korzyści z produkcji na eksport w porównaniu z produkcją na rynek krajowy. Przedsiębiorstwa oczekują utrzymywania się tych tendencji w najbliższych miesiącach; wartości sald diagnostycznych i prognostycznych są dodatnie.

5. W czwartym kwartale przedsiębiorstwa odnotowały spadek uciążliwości barier działalności gospodarczej. Największy w przypadku bariery popytu krajowego i zagranicznego oraz bariery podatkowej. Odsetek przedsiębiorstw informujących o tych uciążliwościach zmniejszył się, odpowiednio, o: 3,8 %, 5,4 % i 4,8 %. Bariera popytowa wymieniana jest ciągle na pierwszym miejscu. Odczuwa ją 50,7 % ankietowanych przedsiębiorstw. Na dwóch kolejnych wymieniane są: bariera podatkowa i prawna. Odsetek informujących o tym przedsiębiorstw wynosi odpowiednio: 47,5 i 38,4 procent badanych przetwórców.

6. Zmiany koniunktury były zróżnicowane nie tylko w zależności od form własności przedsiębiorstw, ale także w zależności od wielkości przedsiębiorstwa, rodzaju produkcji i lokalizacji. W przekroju według wielkości przedsiębiorstwa poprawę koniunktury w skali kwartału odnotowano tylko w grupie przedsiębiorstw największych, zatrudniających ponad 2000 pracowników, oraz w grupie przedsiębiorstw średniej wielkości, zatrudniających 251-500 pracowników. W pozostałych grupach miało miejsce pogorszenie koniunktury. Największy spadek wartości wskaźnika odnotowano w grupie przedsiębiorstw najmniejszych, zatrudniających do 50 pracowników.

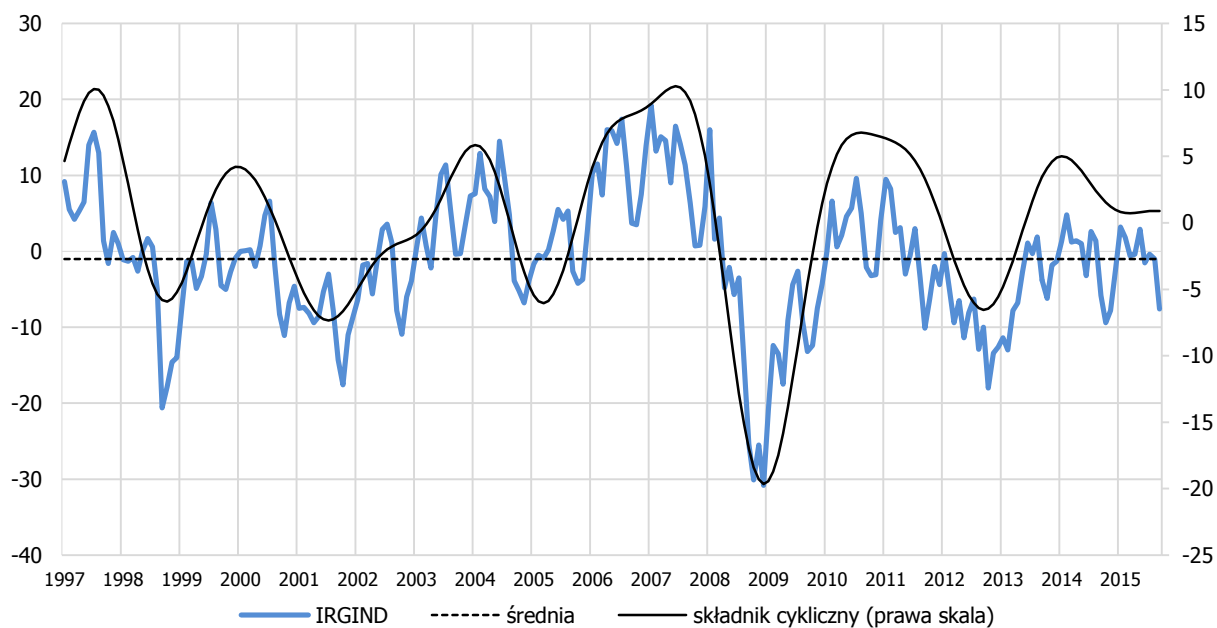
7. W przekroju według głównych grup produktowych poprawa koniunktury w skali kwartału, tak jak przed trzema miesiącami, miała miejsce w przedsiębiorstwach produkujących dobra inwestycyjne i dobra konsumpcyjne trwałego użytku. Wzrost wartości wskaźnika dla tych grup wyniósł odpowiednio: 2,3 i 1,9 punktu. W pozostałych grupach miało miejsce pogorszenie koniunktury. Najwyższą wartość, +5,6 pkt., wskaźnik przyjął dla przedsiębiorstw wytwarzających dobra inwestycyjne, najniższą, -12,2 pkt., dla przedsiębiorstw produkujących półprodukty.

8. W przekroju regionalnym tylko w czterech województwach koniunktura poprawiła się w ciągu ostatniego kwartału. Są to następujące województwa: podkarpackie, podlaskie, pomorskie i świętokrzyskie. W pozostałych nastąpiło pogorszenie koniunktury. Największa poprawa koniunktury miała miejsce w województwie pomorskim (o 29,1 pkt.), największe pogorszenie w województwie kujawsko-pomorskim (o 21,5 pkt.). Podobnie jak w trzecim kwartale zmiany koniunktury w tym przekroju cechowała duża zmienność w kolejnych miesiącach. Najwyższą wartość, +16,3 pkt., wskaźnik koniunktury przyjął dla województwa pomorskiego, najniższą, -40,9 pkt., dla lubuskiego.

9. Na zmiany koniunktury w czwartym kwartale negatywnie oddziaływały czynniki sezonowe. Oddziaływanie czynników cyklicznych także było negatywne.

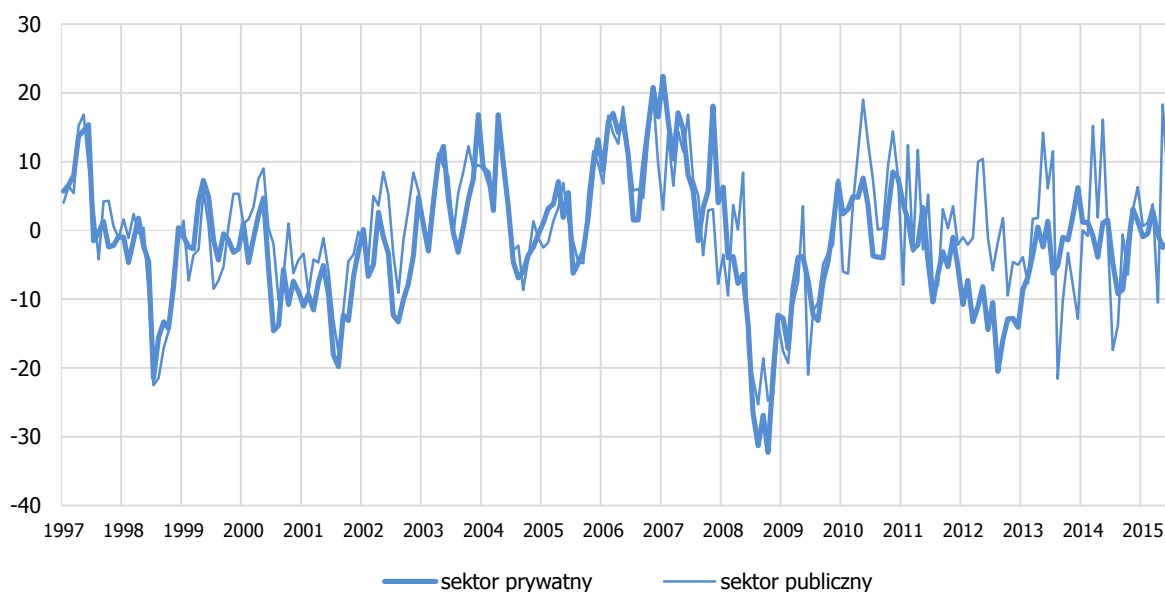
2. Wyniki szczegółowe

WSKAŹNIK KONIUNKTURY

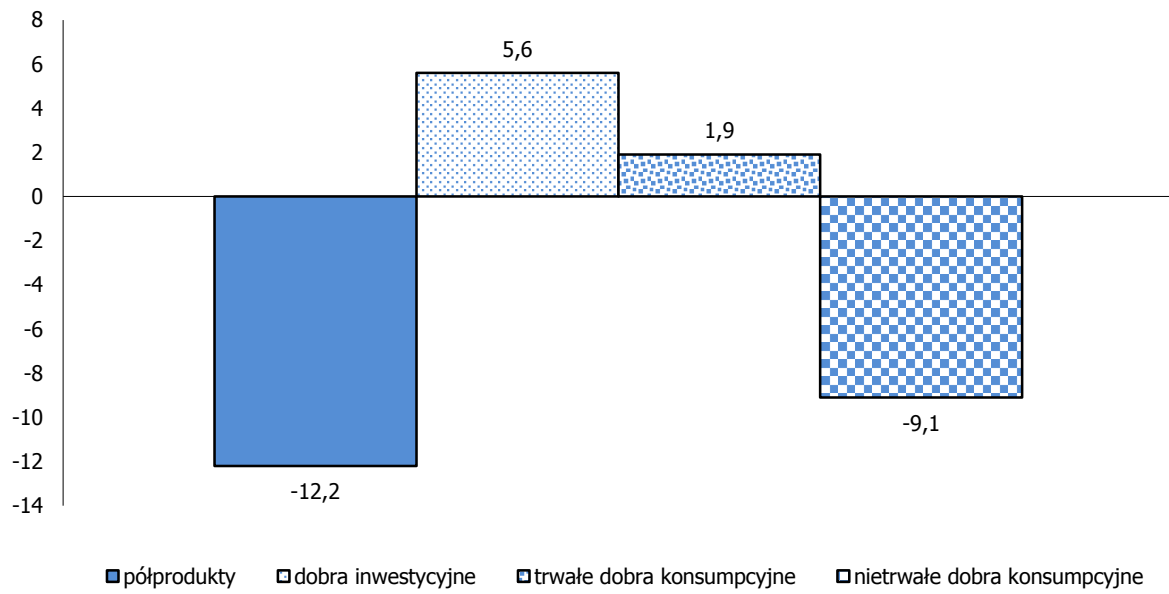

	VI'15	VII'15	VIII'15	IX'15	X'15	XI'15
wskaźnik koniunktury (IRGIND)	-0,4	2,9	-1,5	-0,4	-1,0	-7,6
wskaźnik koniunktury w sektorze publicznym	1,1	3,8	-10,5	18,3	7,1	5,3
wskaźnik koniunktury w sektorze prywatnym	-0,5	2,8	-0,6	-2,5	-1,8	-9,0

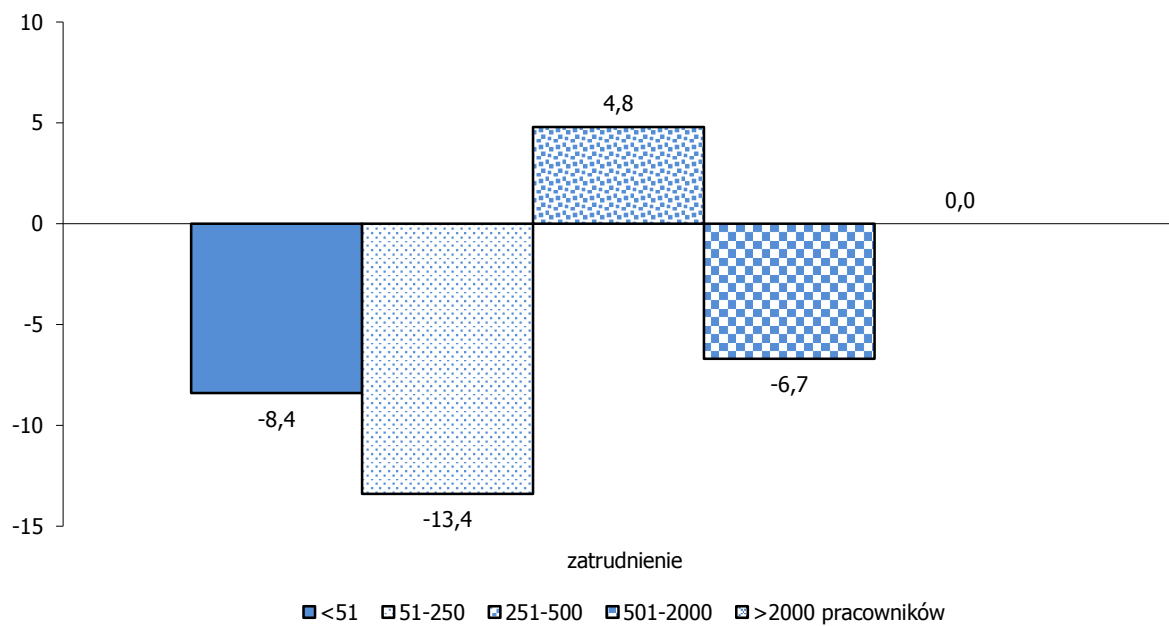
Wskaźnik koniunktury wg sektorów własnościowych

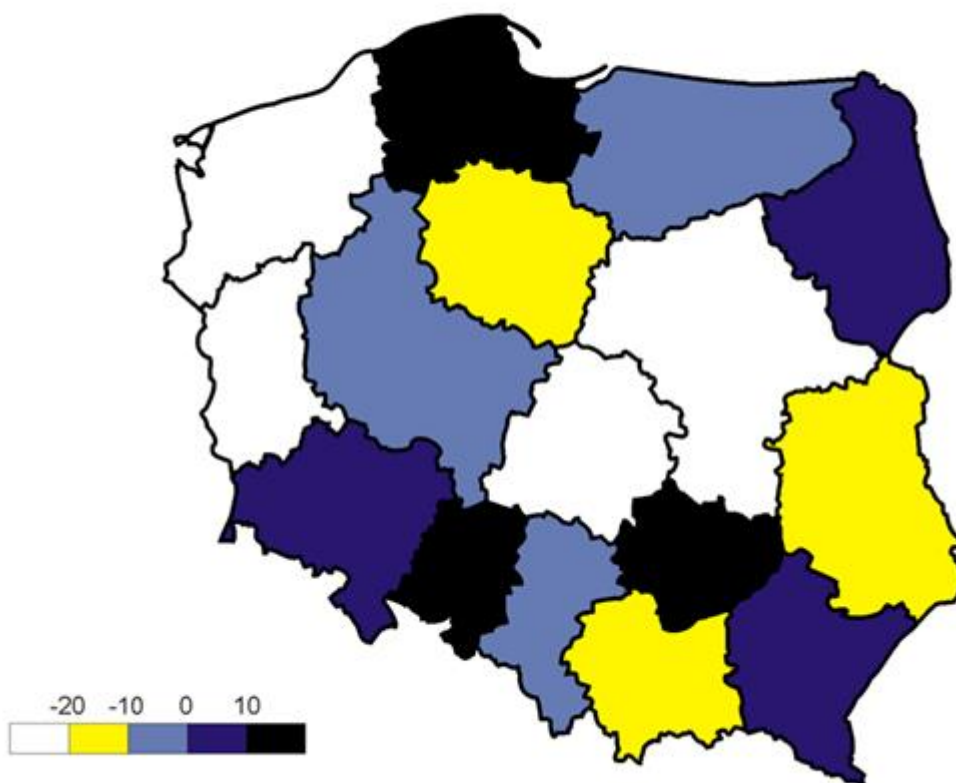
Wskaźnik koniunktury wg głównych grup przemysłowych

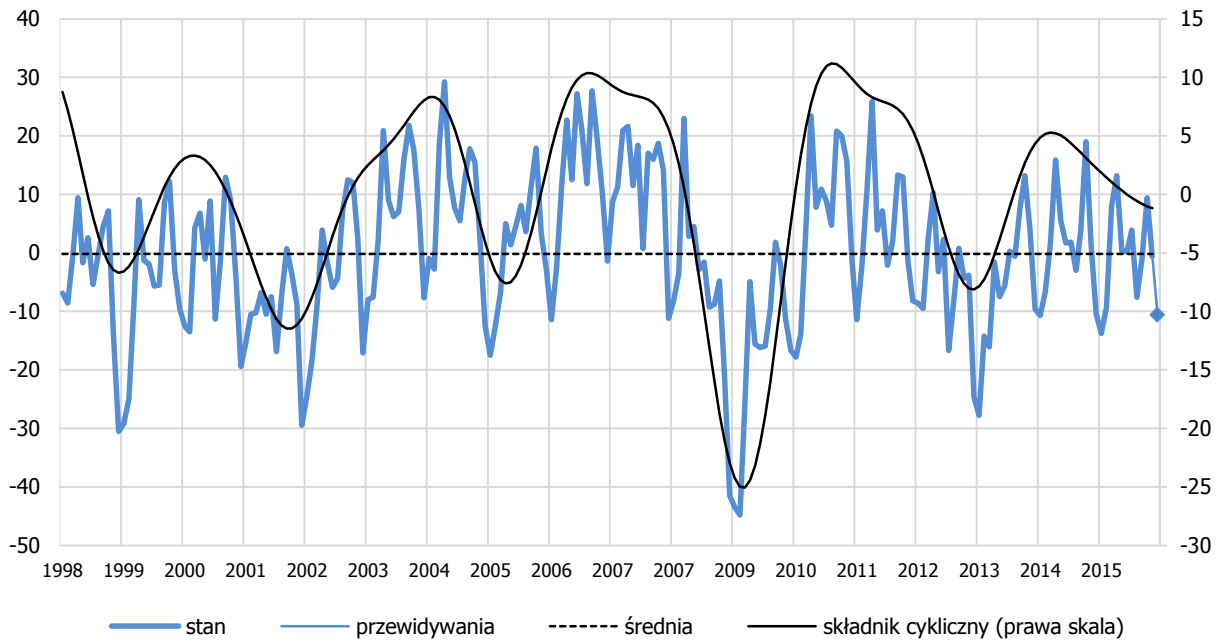
Wskaźnik koniunktury wg grup zatrudnienia

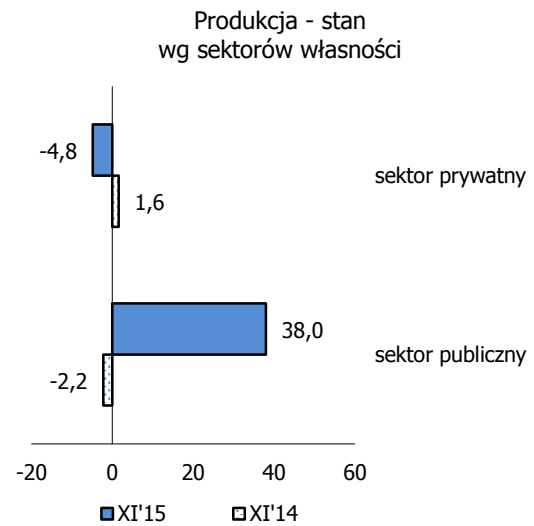
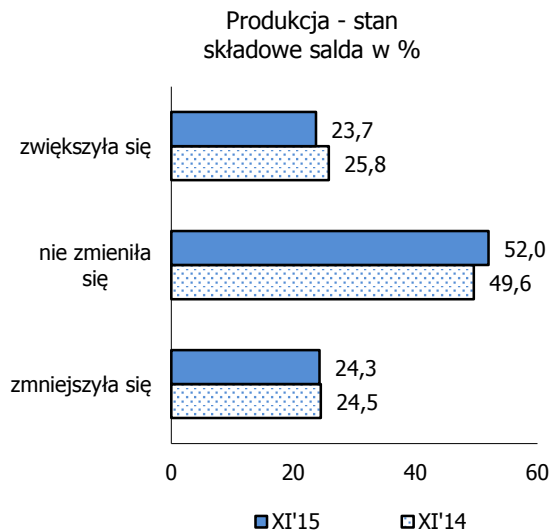
Wskaźnik koniunktury w regionach

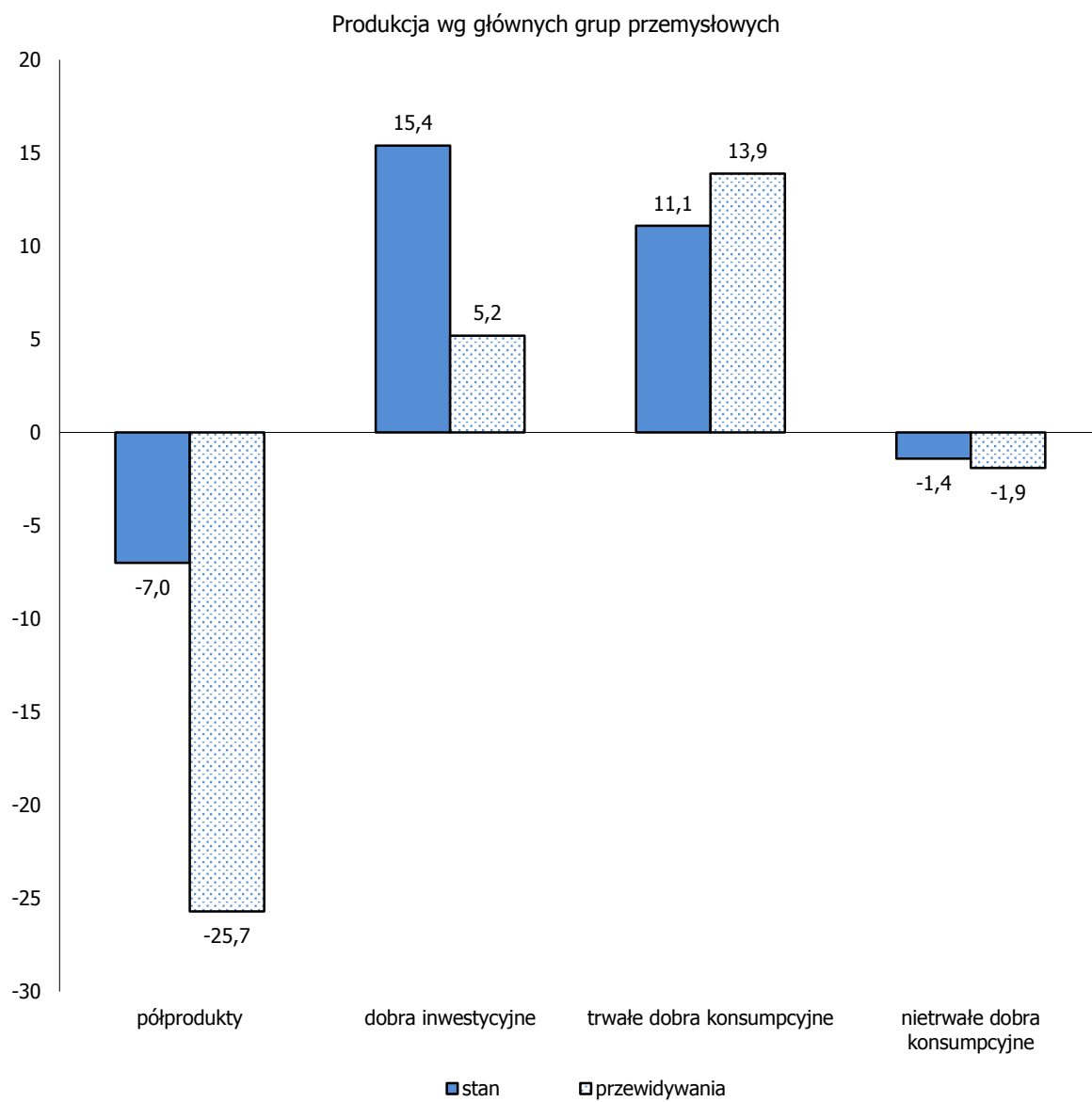

PRODUKCJA

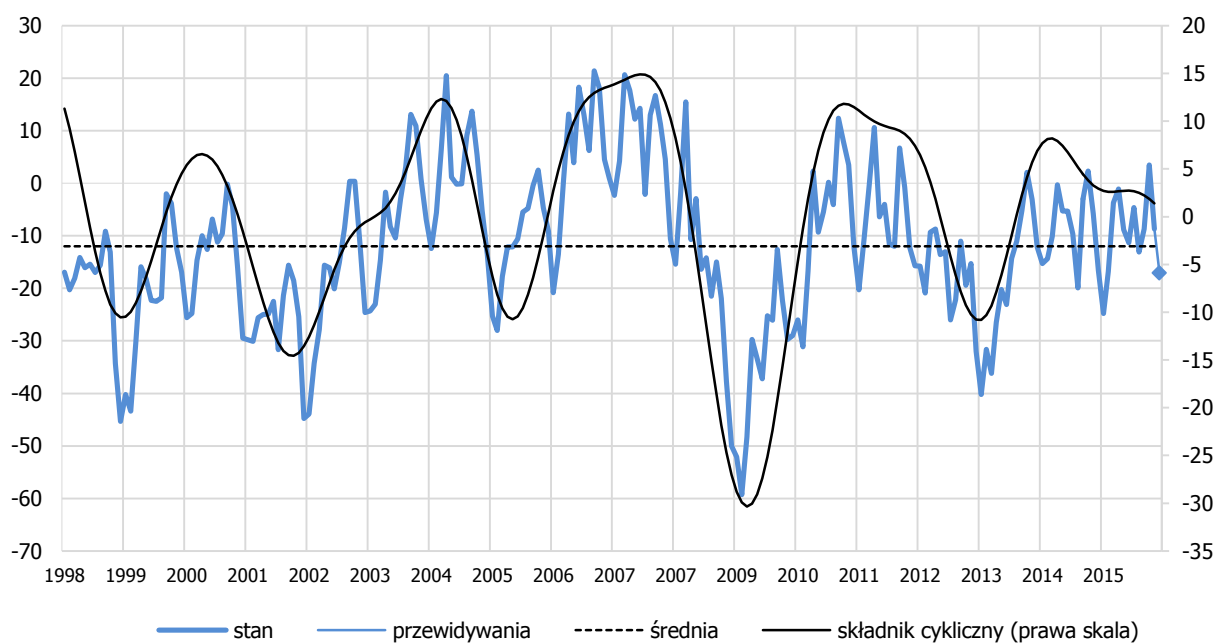

produkcja	VII'15	VIII'15	IX'15	X'15	XI'15	następne 3-4 mies.
stan	3,9	-7,6	-1,0	9,4	-0,6	
przewidywania						-10,6

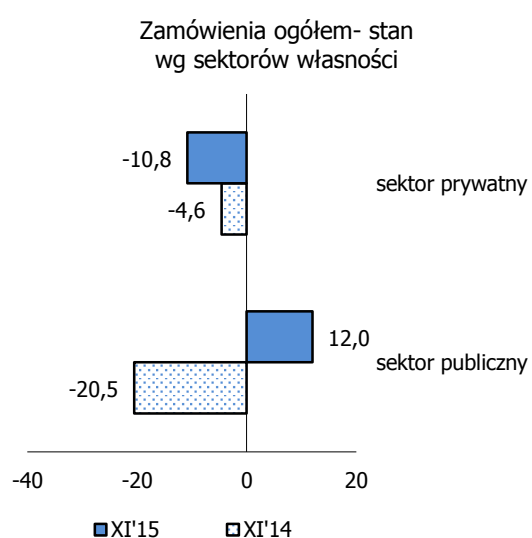
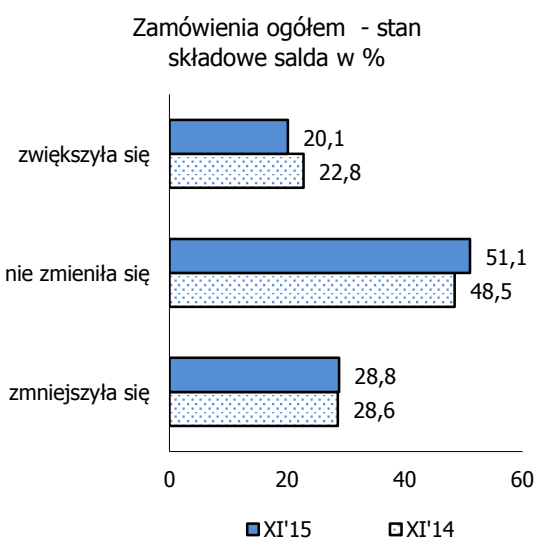

ZAMÓWIENIA OGÓŁEM

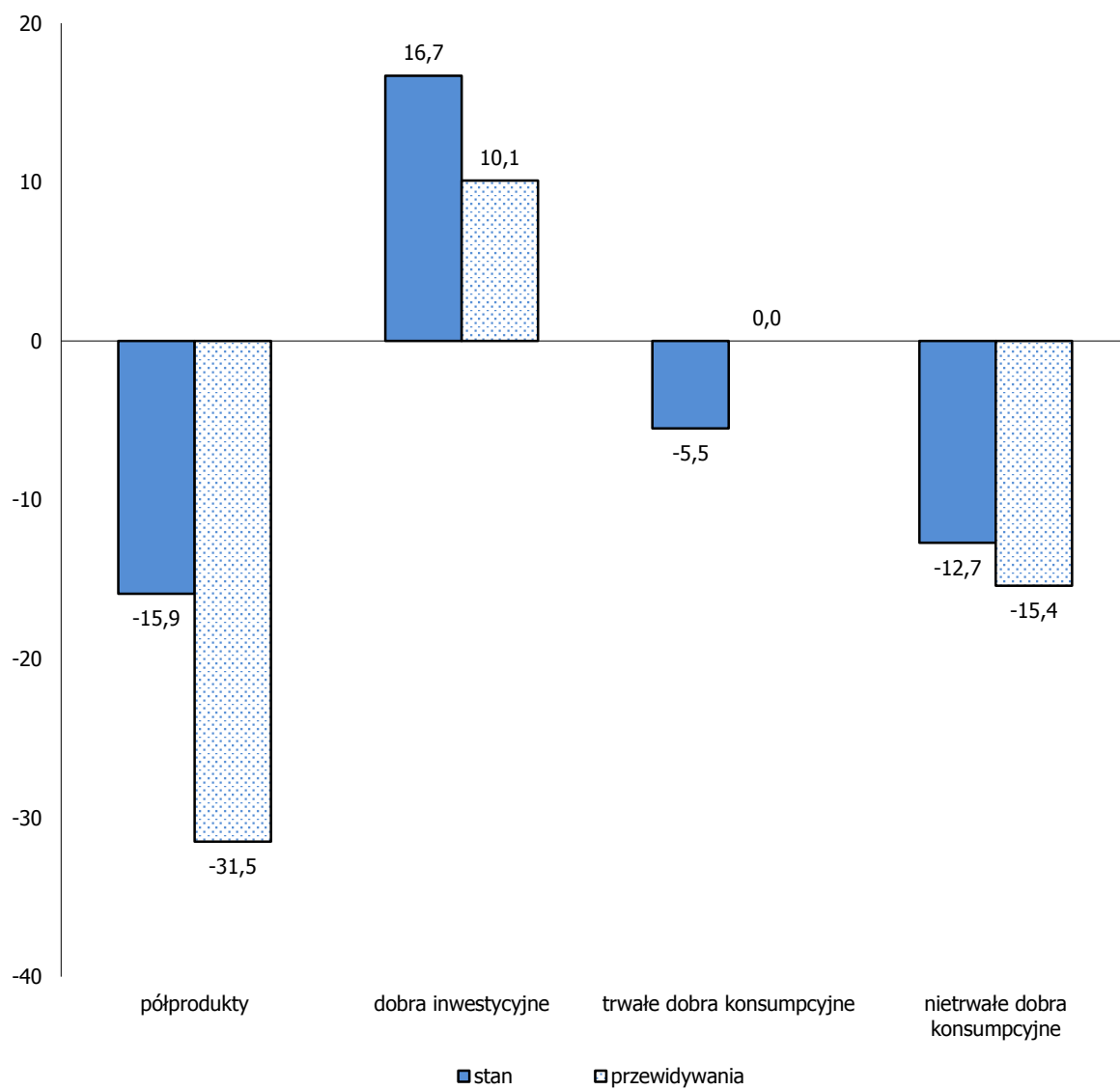

zamówienia ogółem	VII'15	VIII'15	IX'15	X'15	XI'15	następne 3-4 mies.
stan	-4,6	-13,1	-8,7	3,5	-8,7	
przewidywania						-17,1

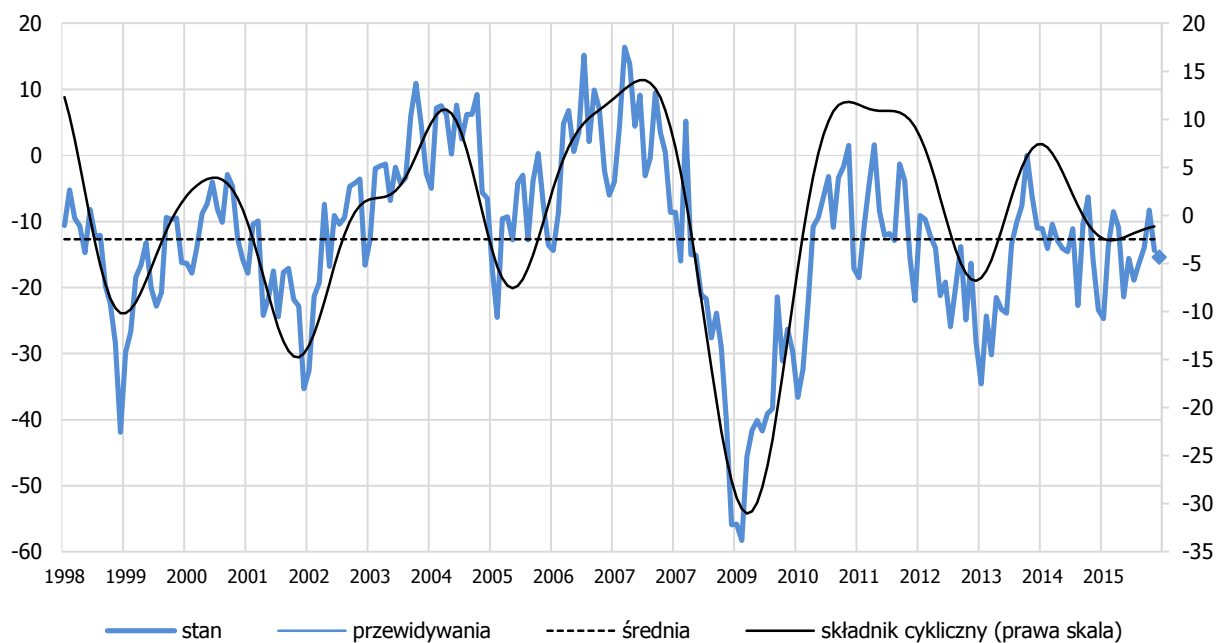

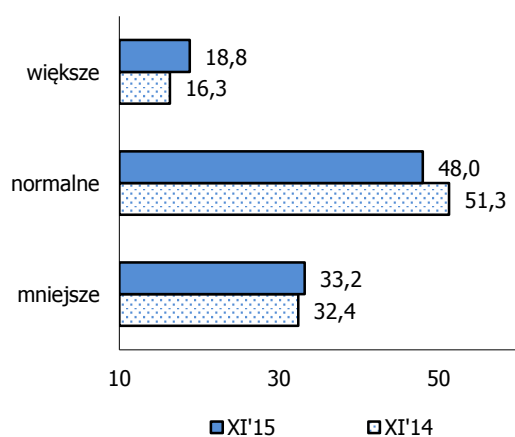
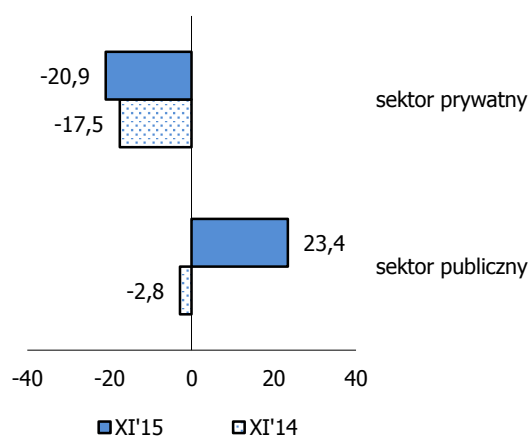
Zamówienia wg głównych grup przemysłowych

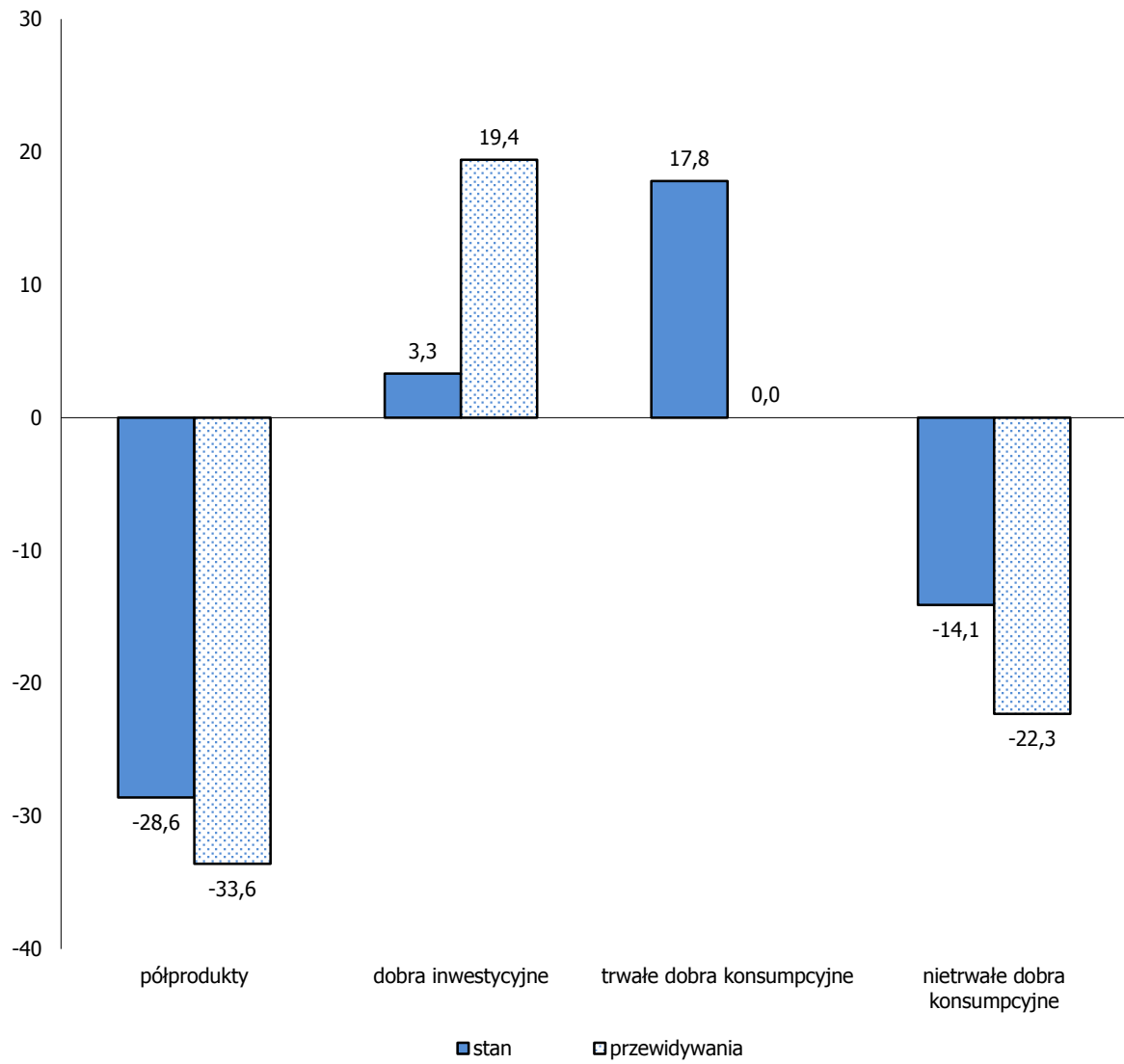
ZAMÓWIENIA EKSPORTOWE

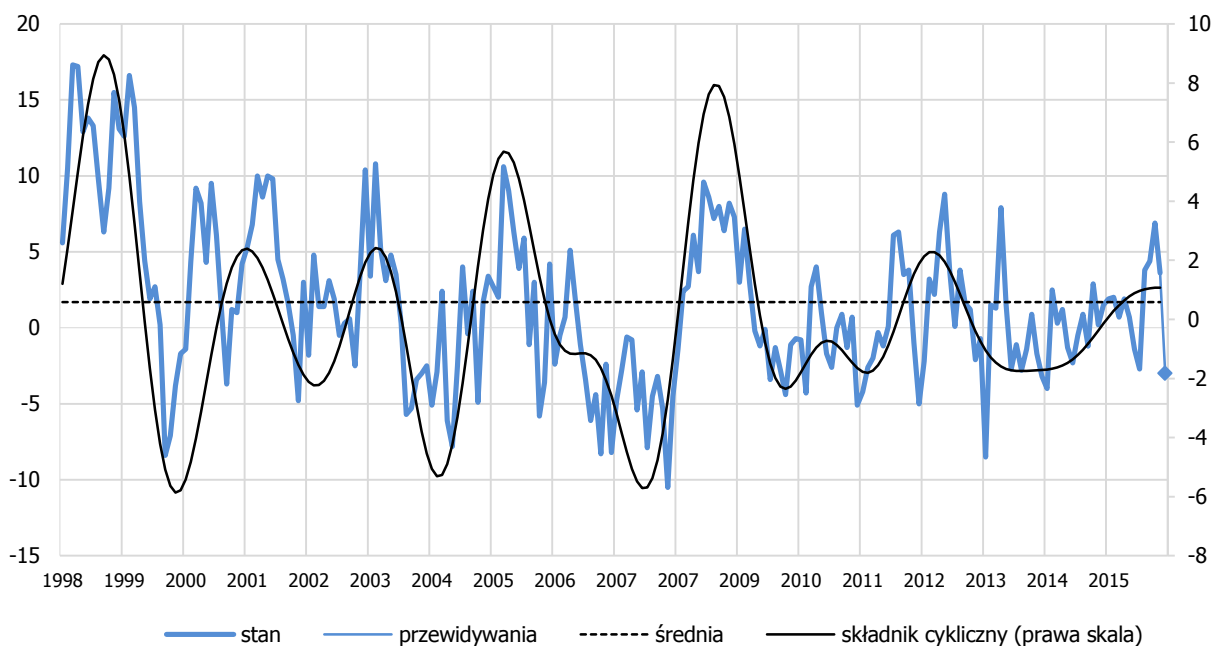
zamówienia eksportowe	VII'15	VIII'15	IX'15	X'15	XI'15	następne 3-4 mies.
stan	-18,9	-16,3	-14,0	-8,3	-14,4	
przewidywania						-15,4

Zamówienia eksportowe - stan
składowe salda w %Zamówienia eksportowe - stan
wg sektorów własności

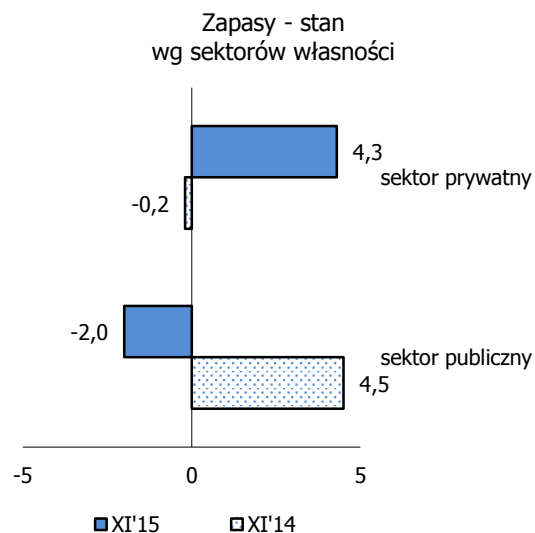
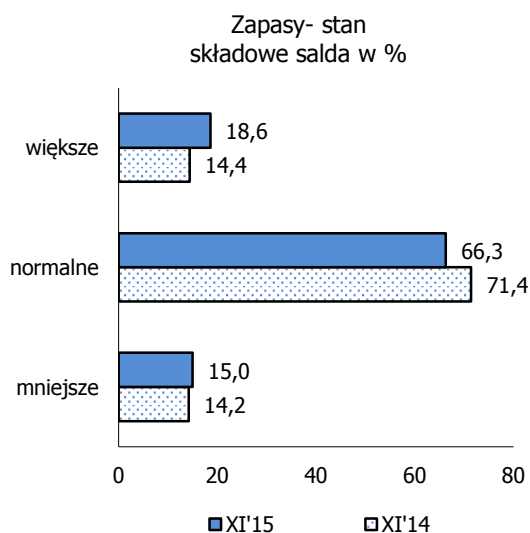
Zamówienia eksportowe wg głównych grup przemysłowych

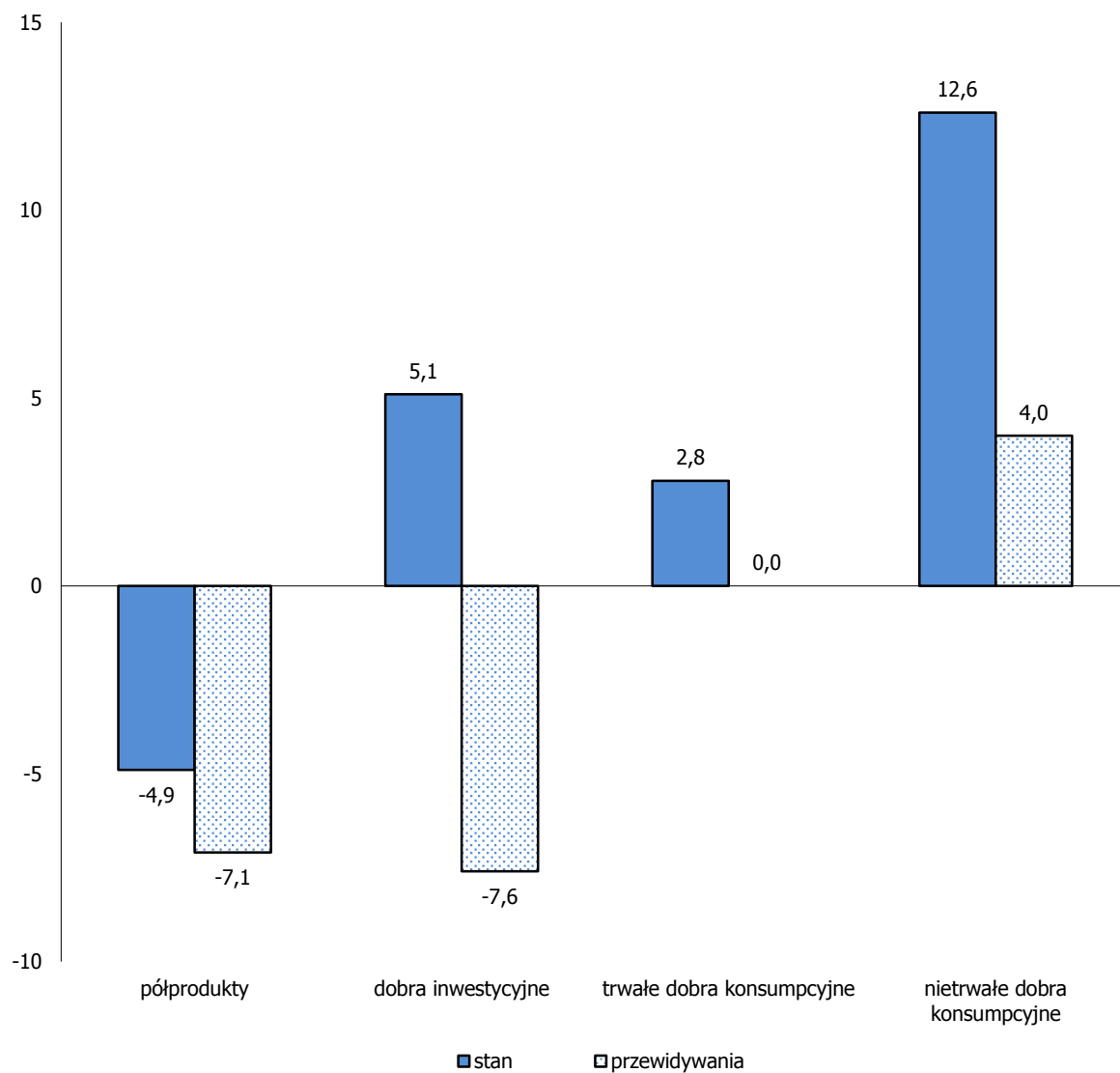
ZAPASY

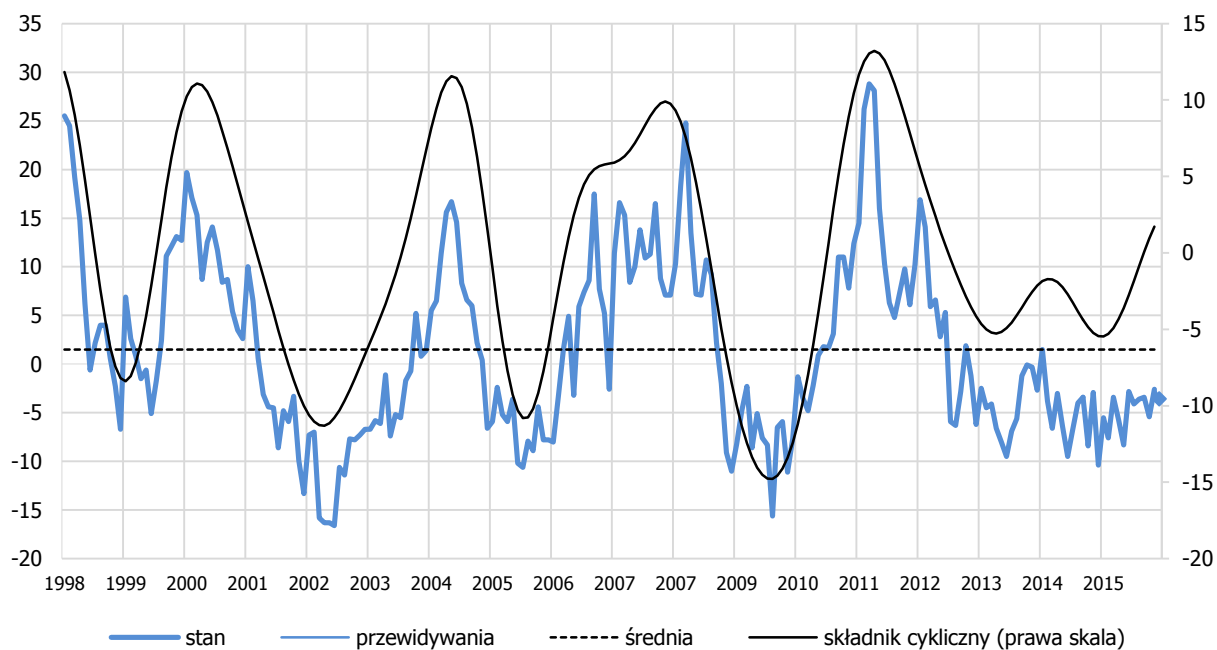
zapasy	VII'15	VIII'15	IX'15	X'15	XI'15	następne 3-4 mies.
stan	-2,7	3,8	4,4	6,9	3,6	
przewidywania						-3,0

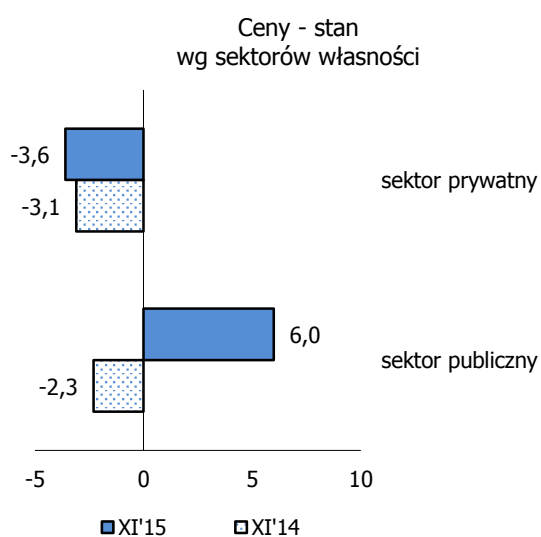
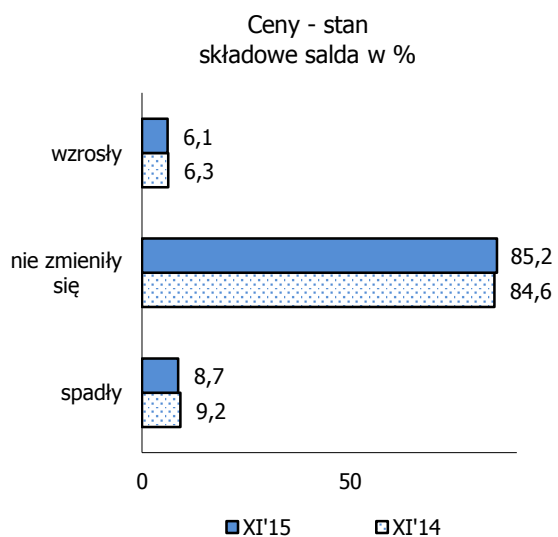
Zapasy wg głównych grup przemysłowych

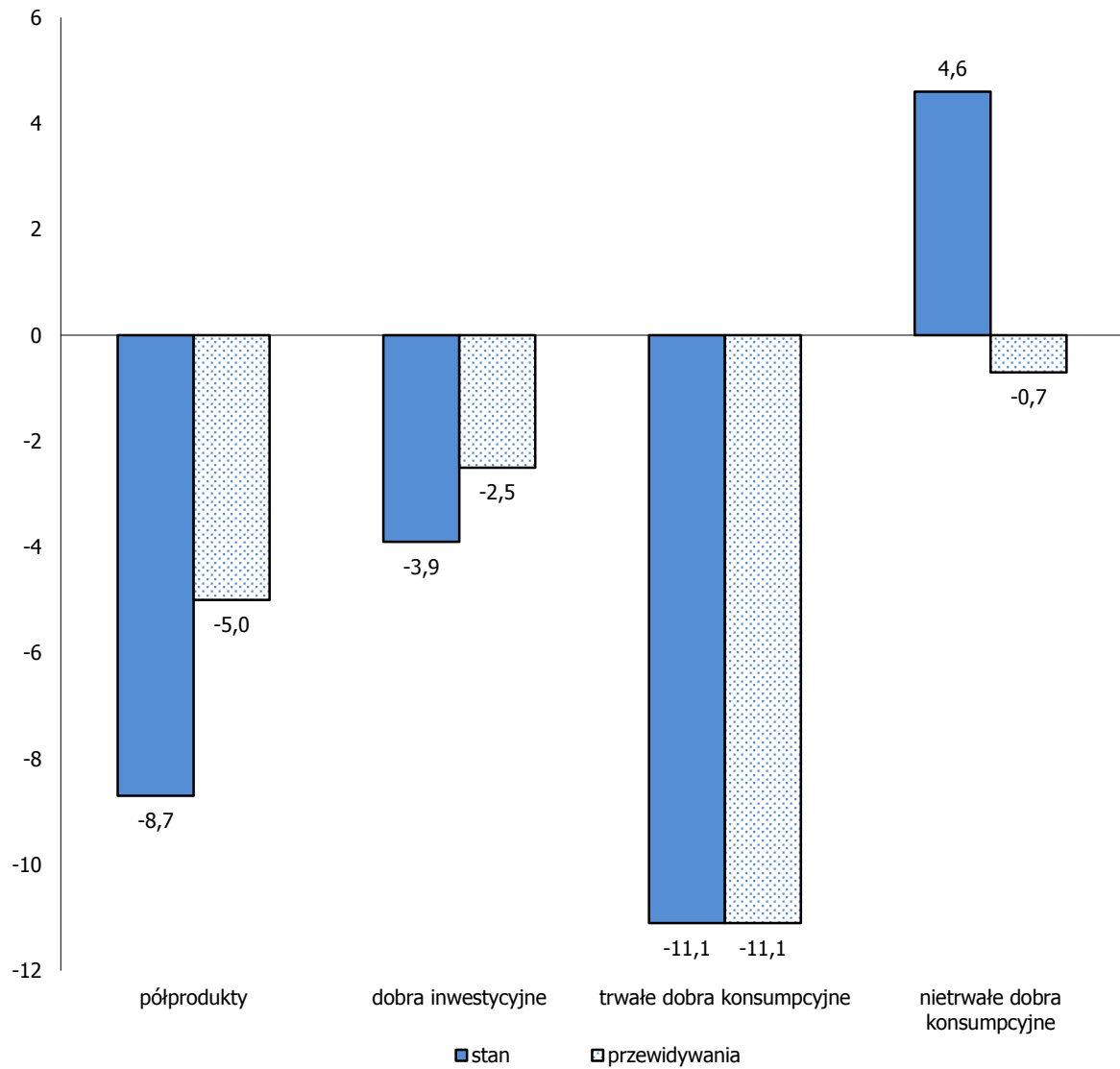
CENY

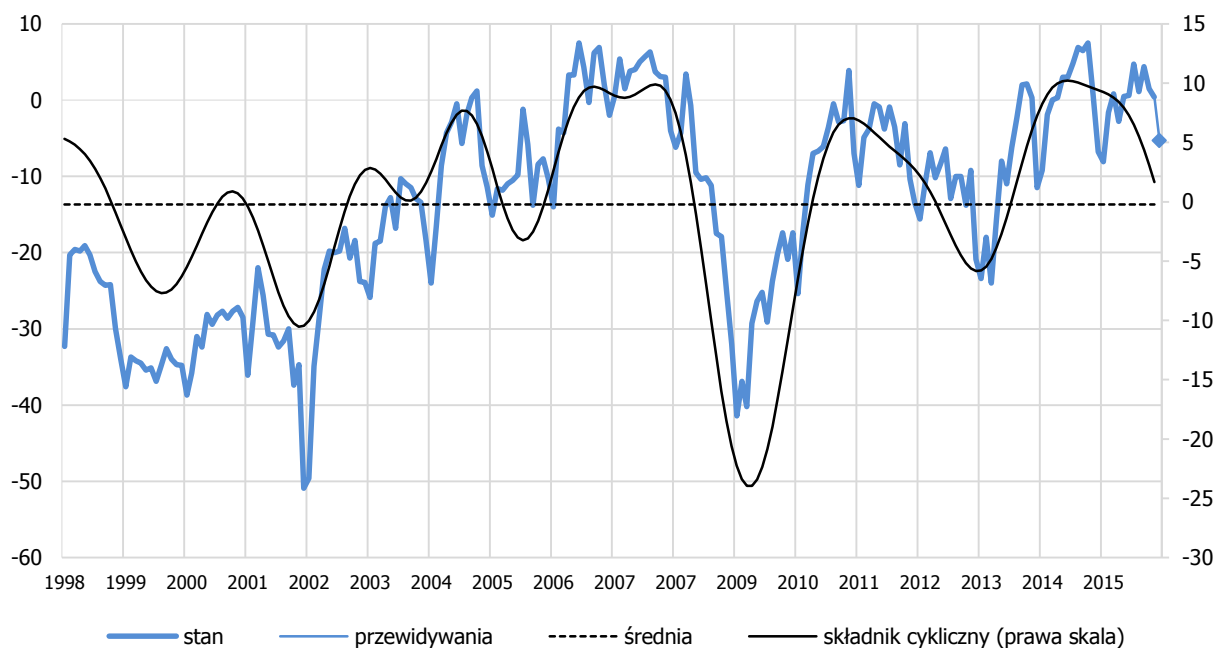
ceny	VII'15	VIII'15	IX'15	X'15	XI'15	następne 3-4 mies.
stan	-4,1	-3,6	-3,4	-5,4	-2,6	
przewidywania						-3,6

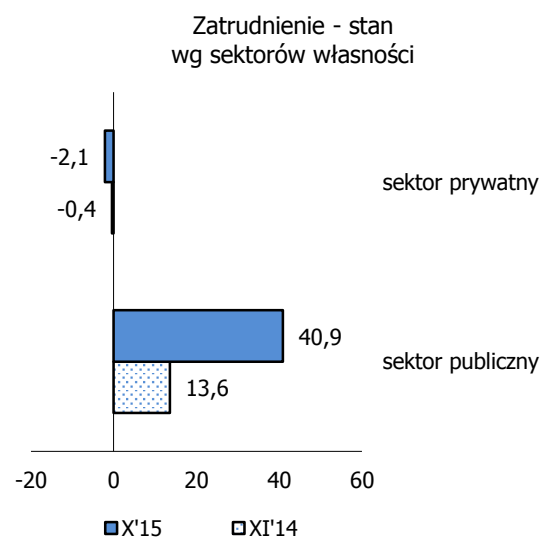
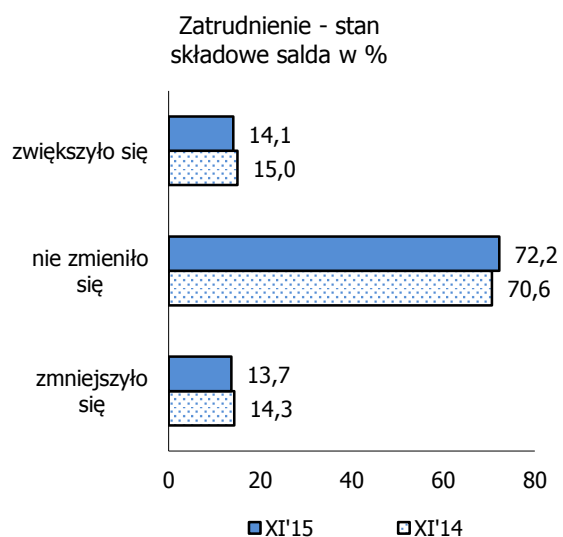
Ceny wg głównych grup przemysłowych

ZATRUDNIENIE

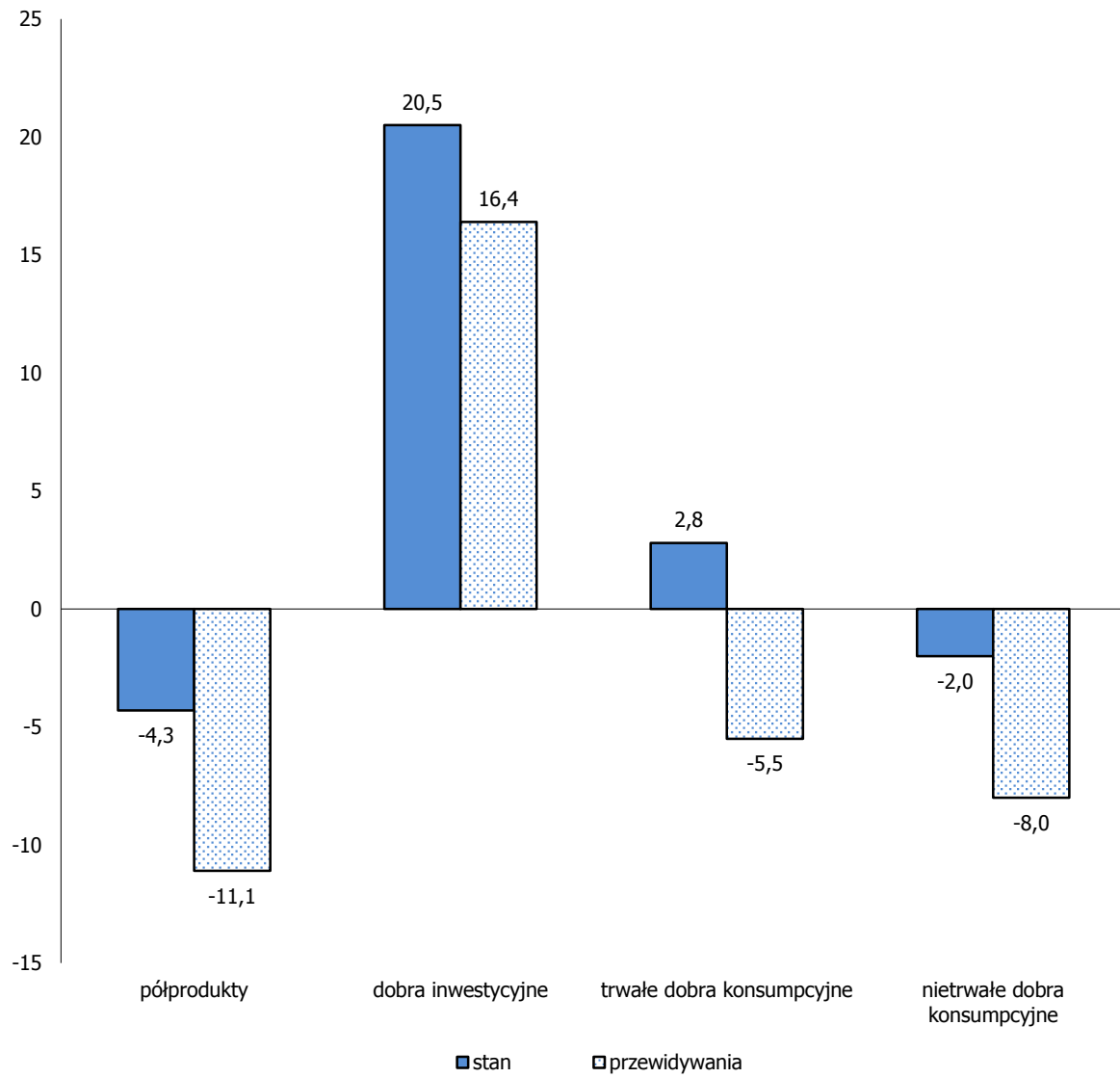

zatrudnienie	VII'15	VIII'15	IX'15	X'15	XI'15	następne 3-4 mies.
stan	4,7	1,1	4,4	1,5	0,4	
przewidywania						-5,3

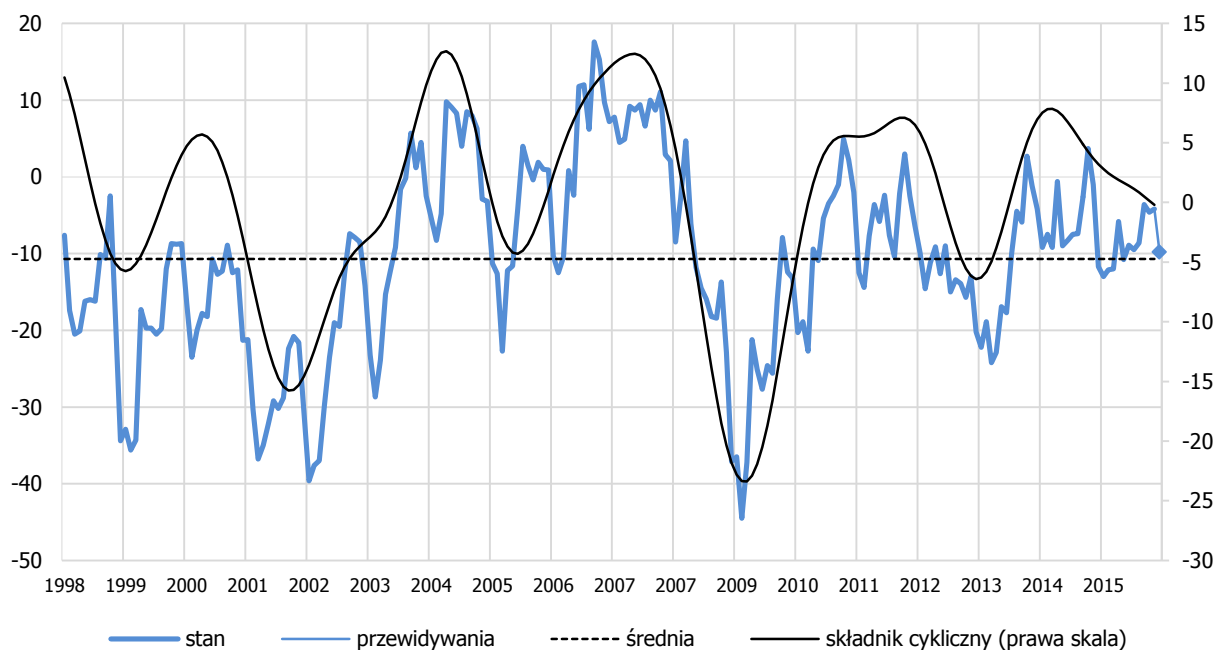

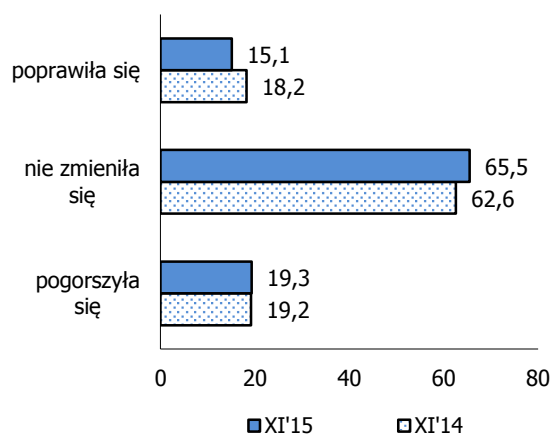
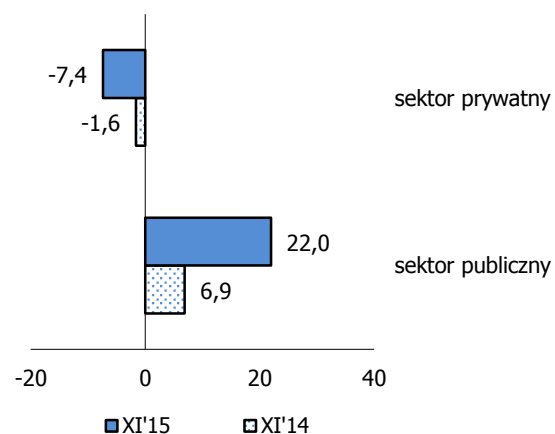
Zatrudnienie wg głównych grup przemysłowych

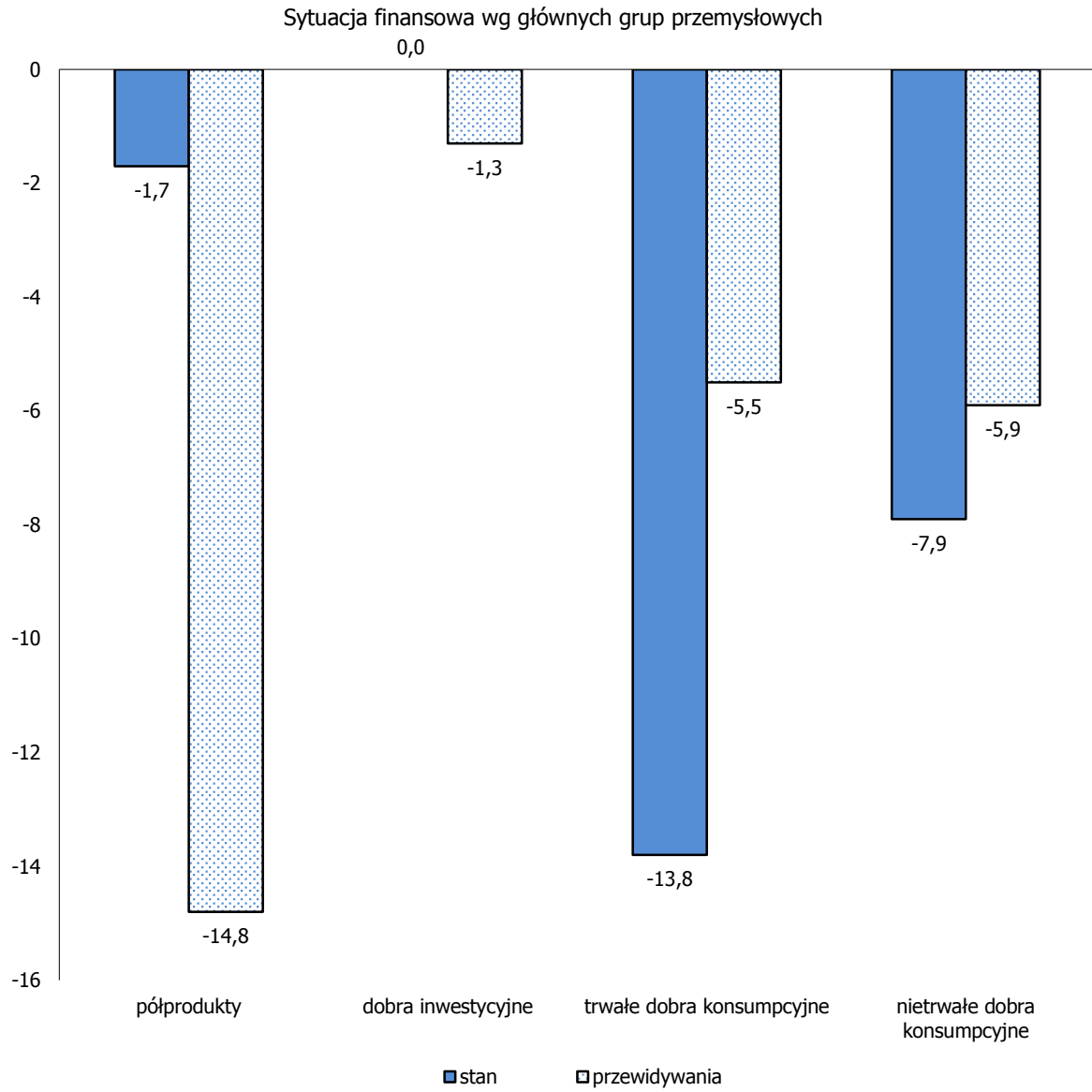

SYTUACJA FINANSOWA

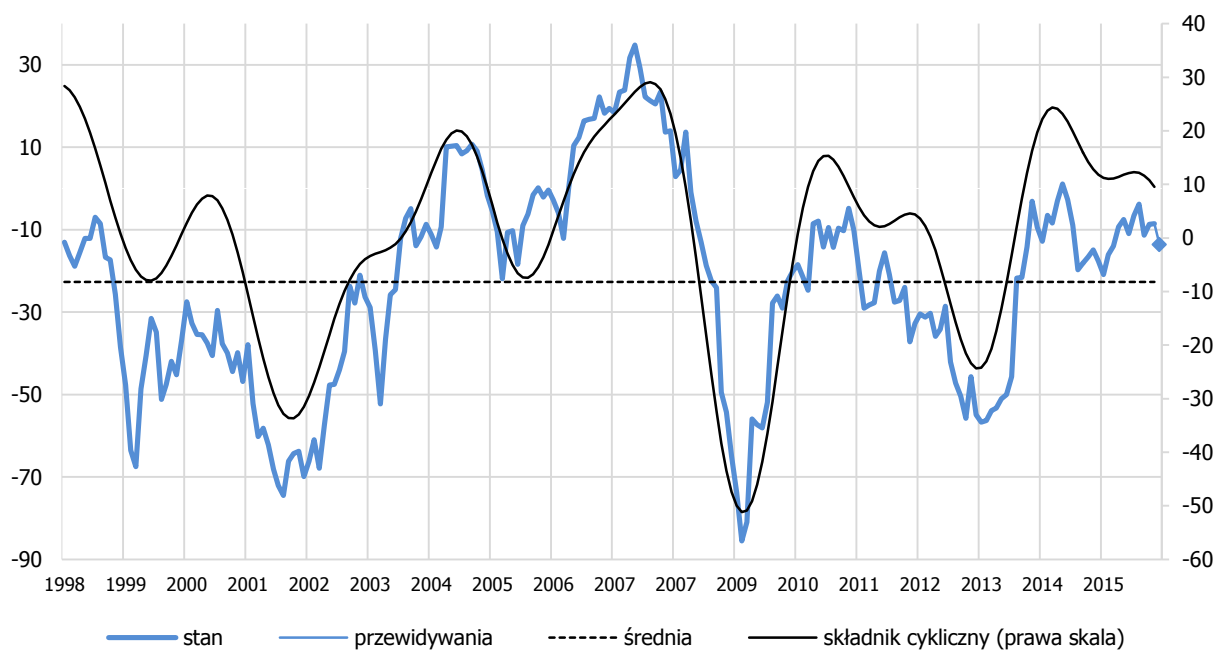

sytuacja finansowa	VII'15	VIII'15	IX'15	X'15	XI'15	następne 3-4 mies.
stan	-9,5	-8,6	-3,6	-4,6	-4,2	
przewidywania						-9,8

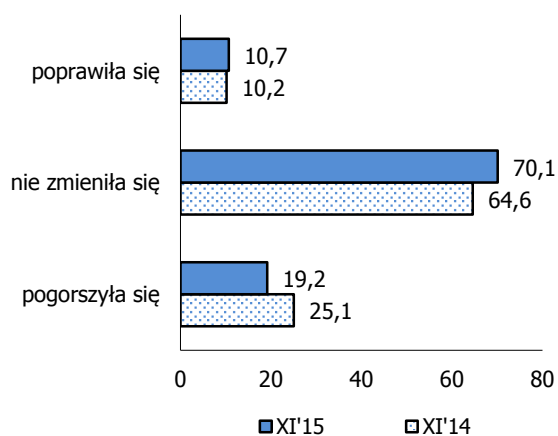
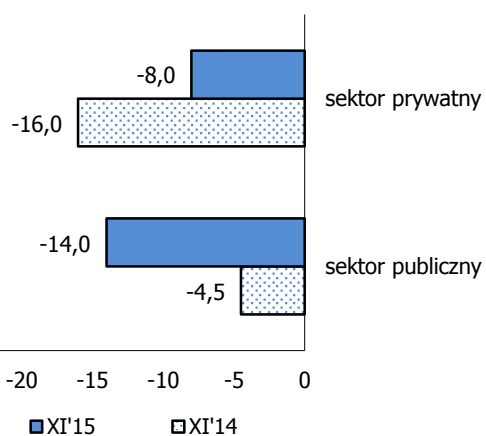
Sytuacja finansowa - stan
składowe salda w %Sytuacja finansowa - stan
wg sektorów własności

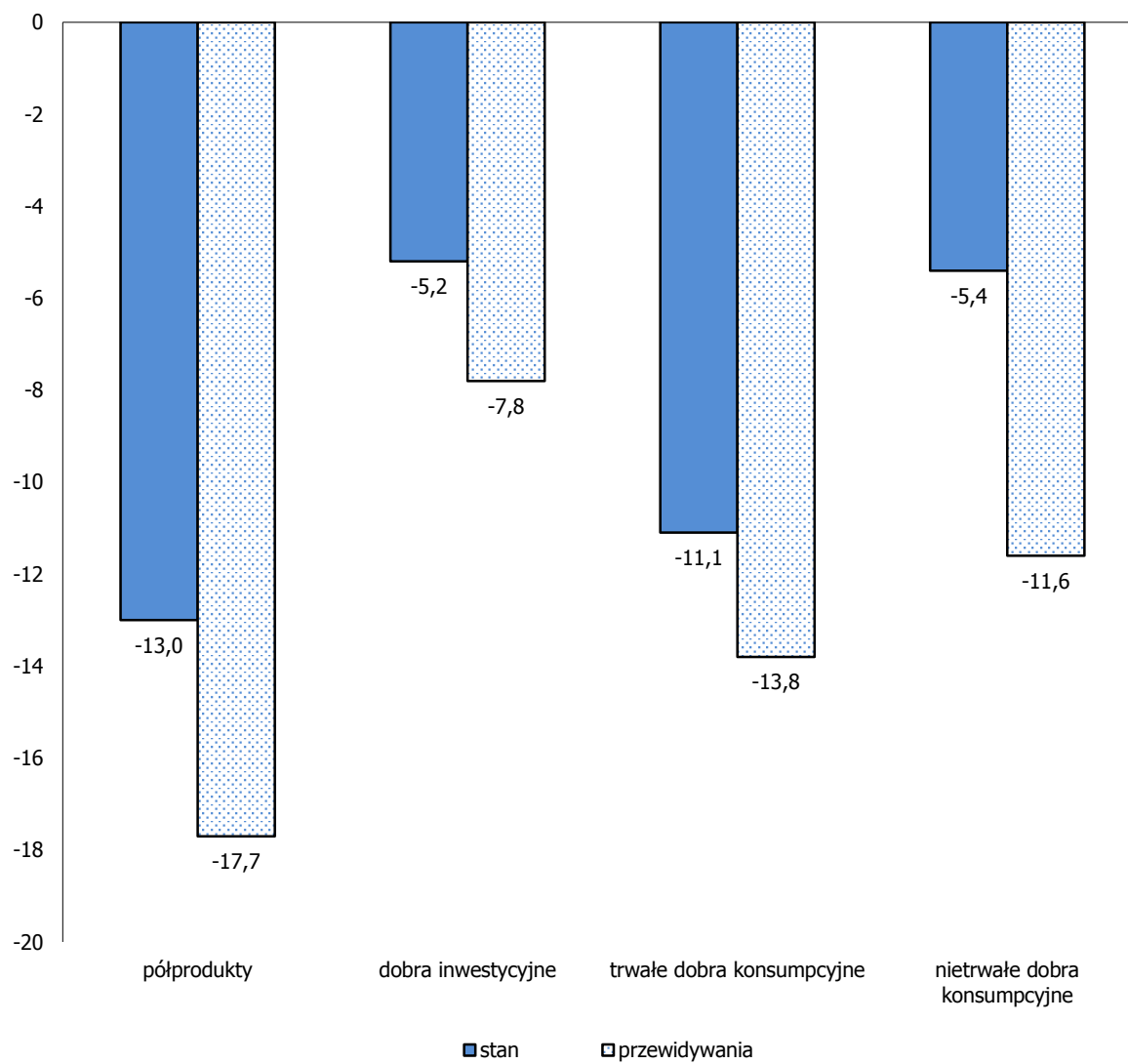
OGÓLNA SYTUACJA GOSPODARKI

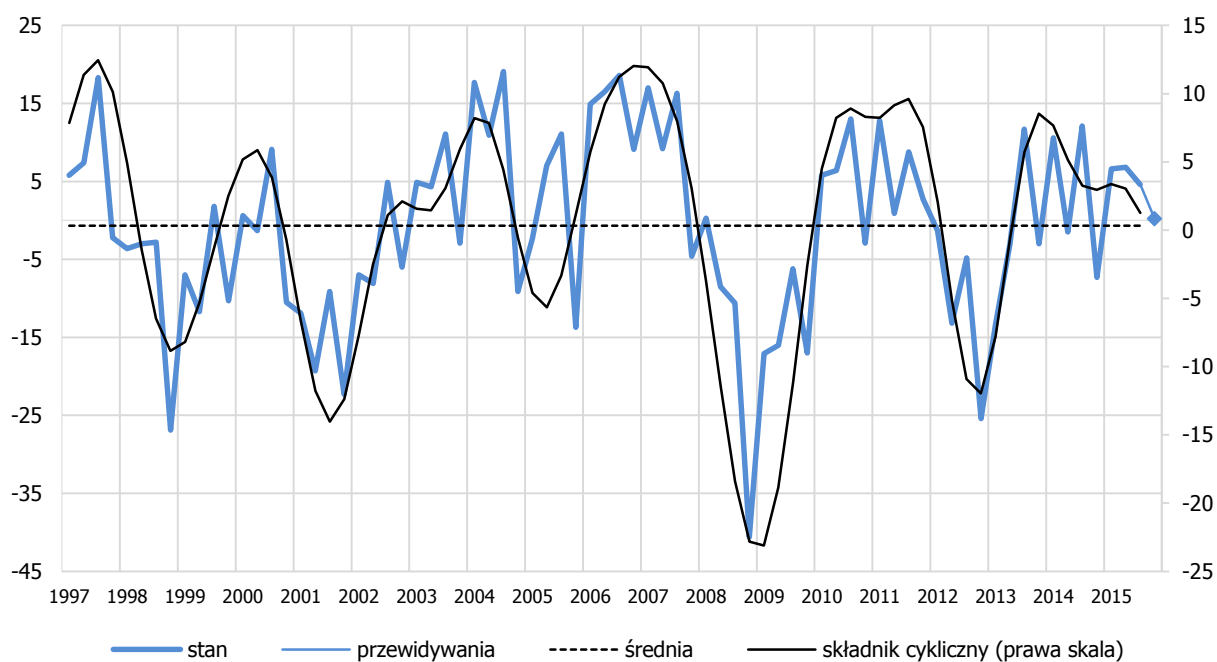
ogólna sytuacja gospodarki	VII'15	VIII'15	IX'15	X'15	XI'15	następne 3-4 mies.
stan	-6,6	-3,8	-11,3	-8,7	-8,5	
przewidywania						-13,6

Ogólna sytuacja gospodarki - stan
składowe salda w %Ogólna sytuacja gospodarki - stan
wg sektorów własności

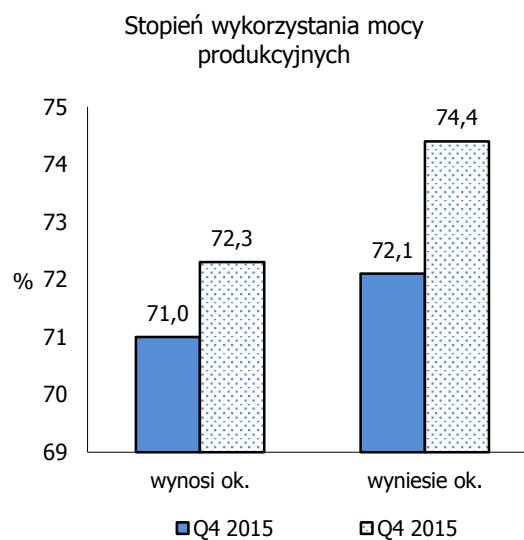
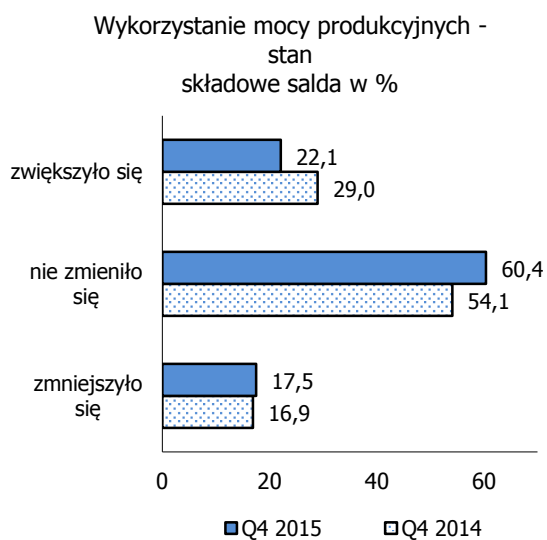
Sytuacja ogólna gospodarki wg głównych grup przemysłowych

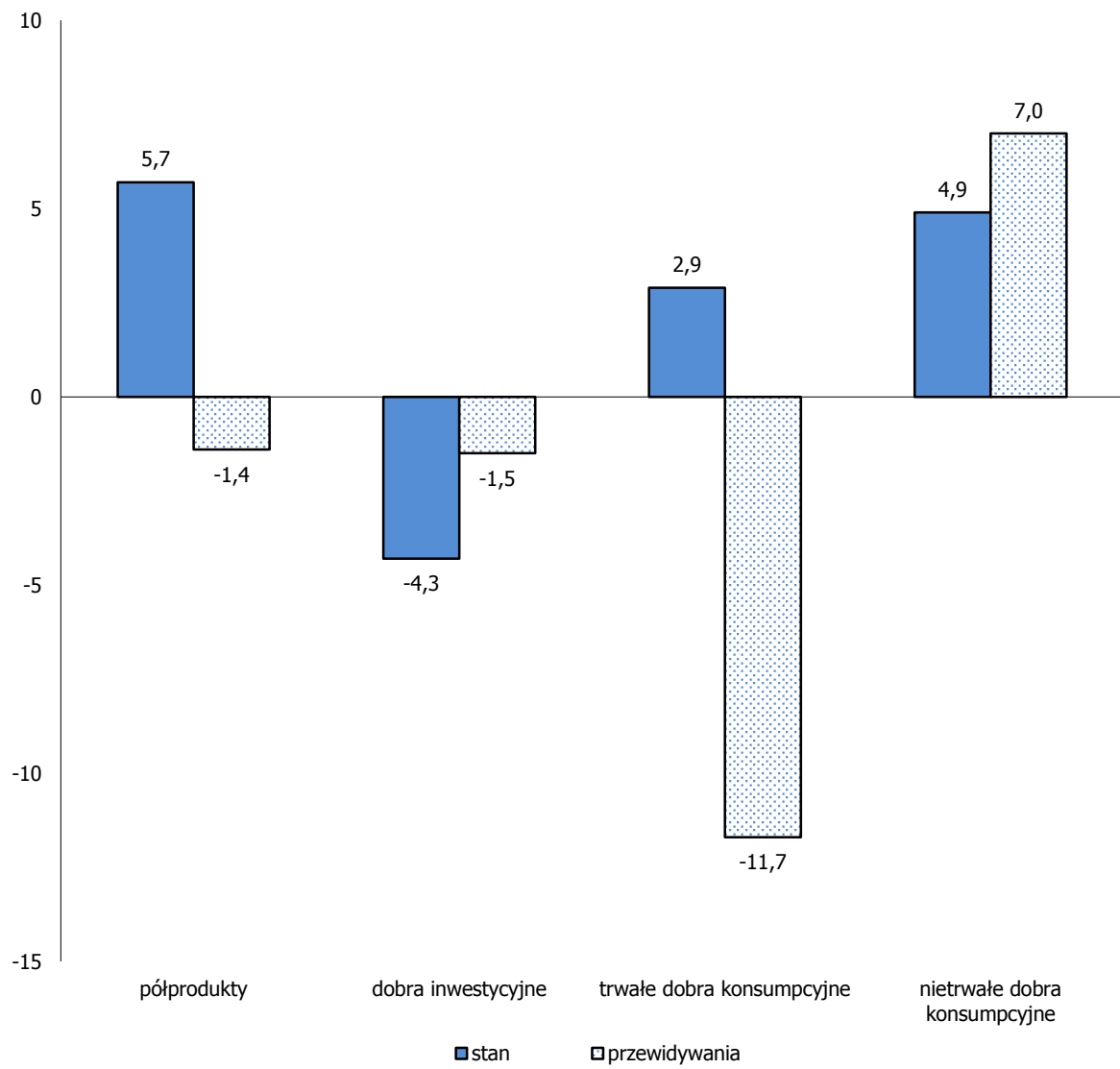
WYKORZYSTANIE MOCY PRODUKCYJNYCH

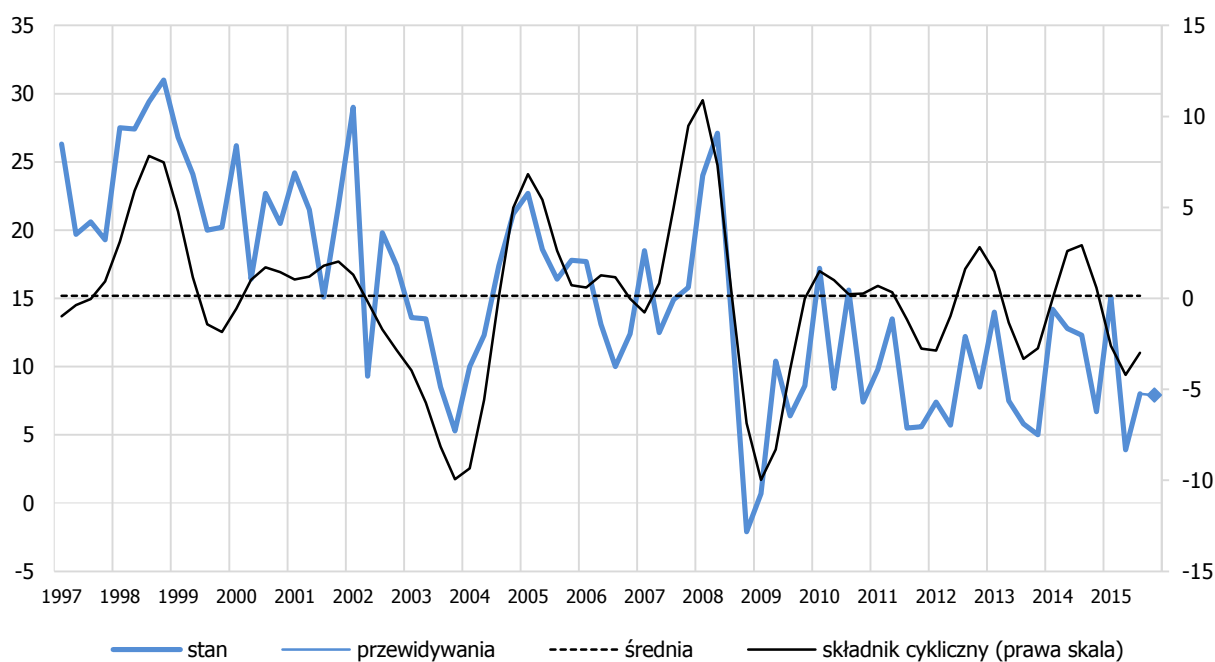
wykorzystanie mocy produkcyjnych	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015	następne 3-4 mies.
stan	12,1	-7,3	6,6	6,8	4,6	
przewidywania						0,2

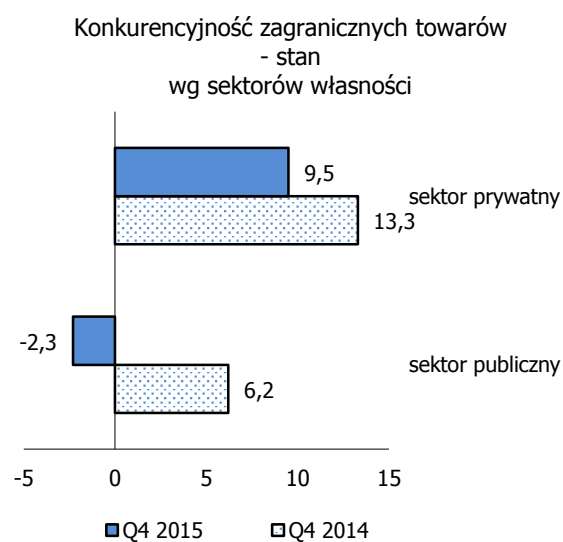
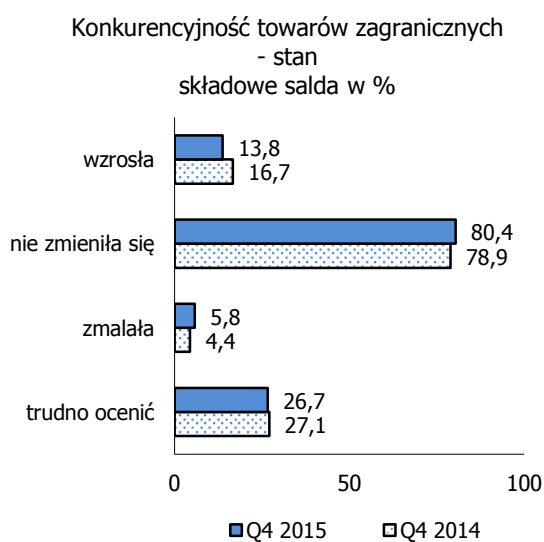
Wykorzystanie mocy produkcyjnych wg głównych grup przemysłowych

KONKURENCYJNOŚĆ TOWARÓW ZAGRANICZNYCH

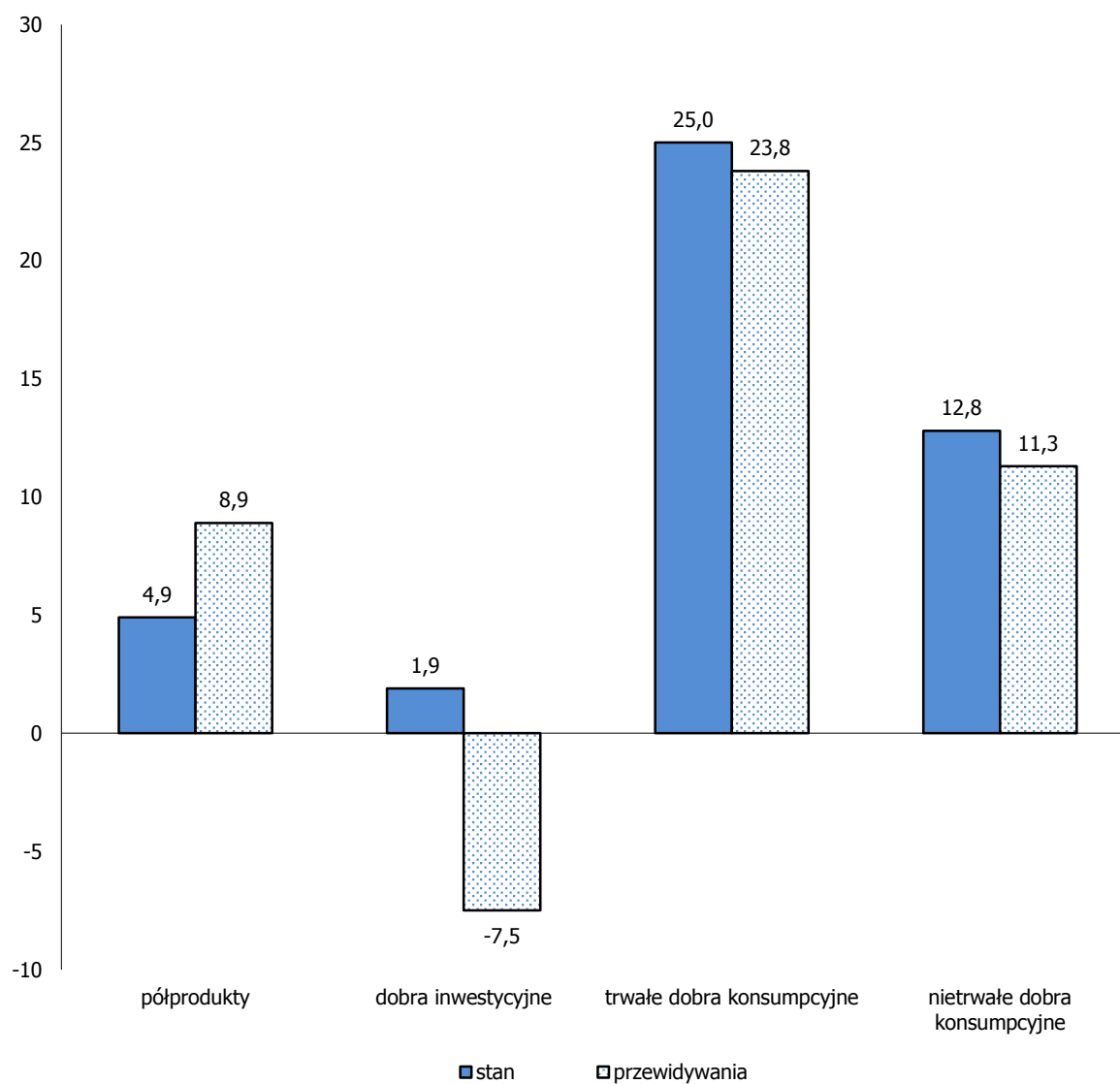

konkurencyjność towarów zagranicznych	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015	następne 3-4 mies.
stan	12,3	6,7	15,1	3,9	8,0	
przewidywania						7,9

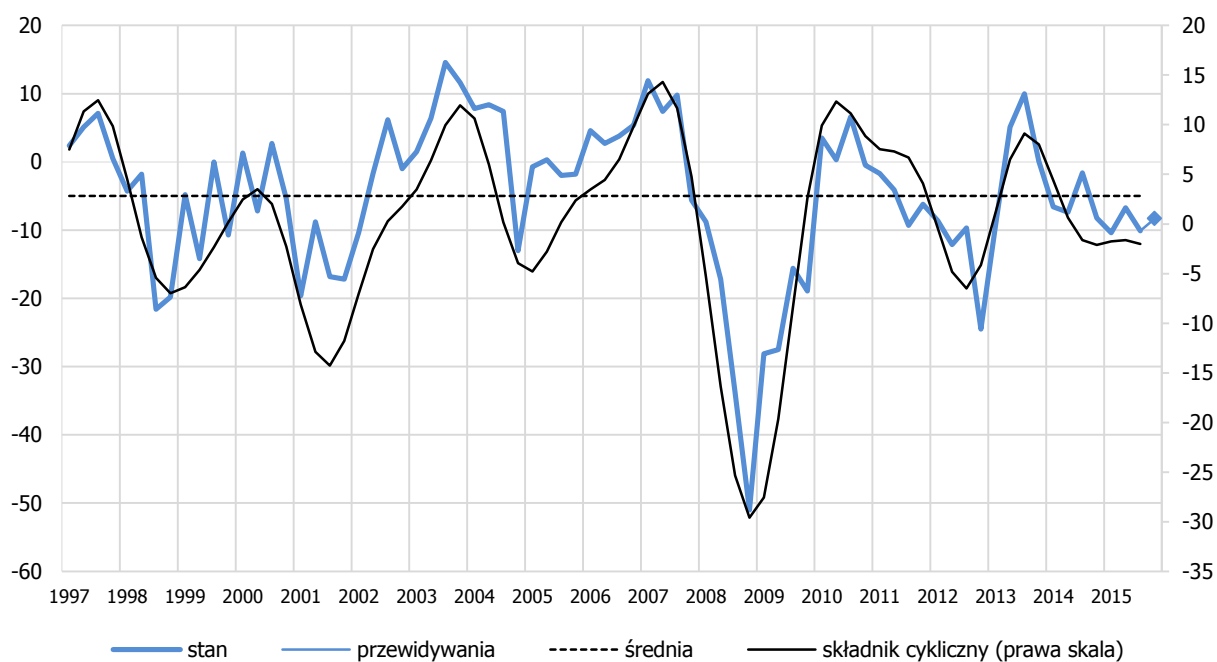

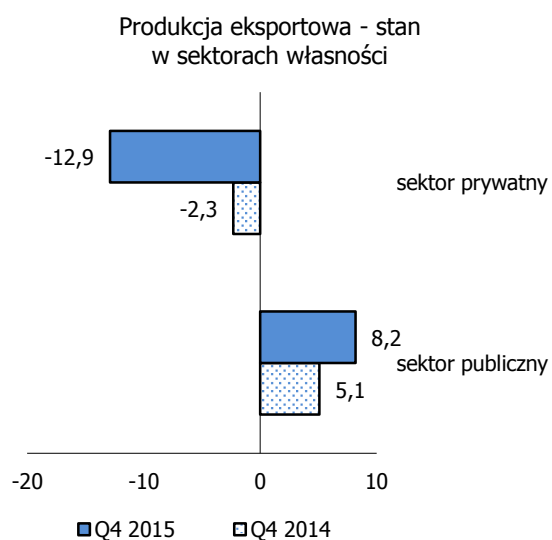
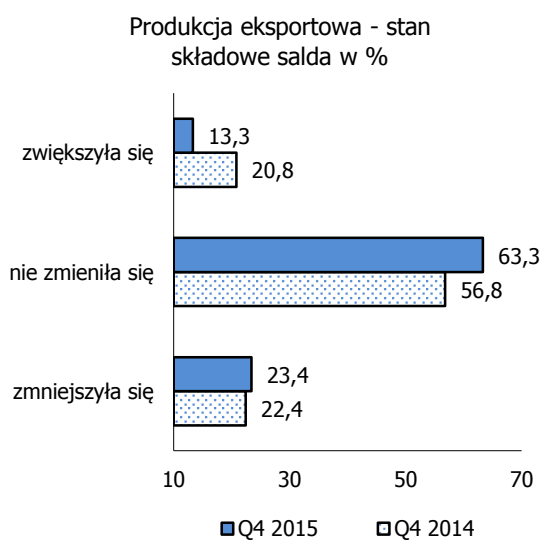
Konkurencyjność zagranicznych towarów wg głównych grup przemysłowych

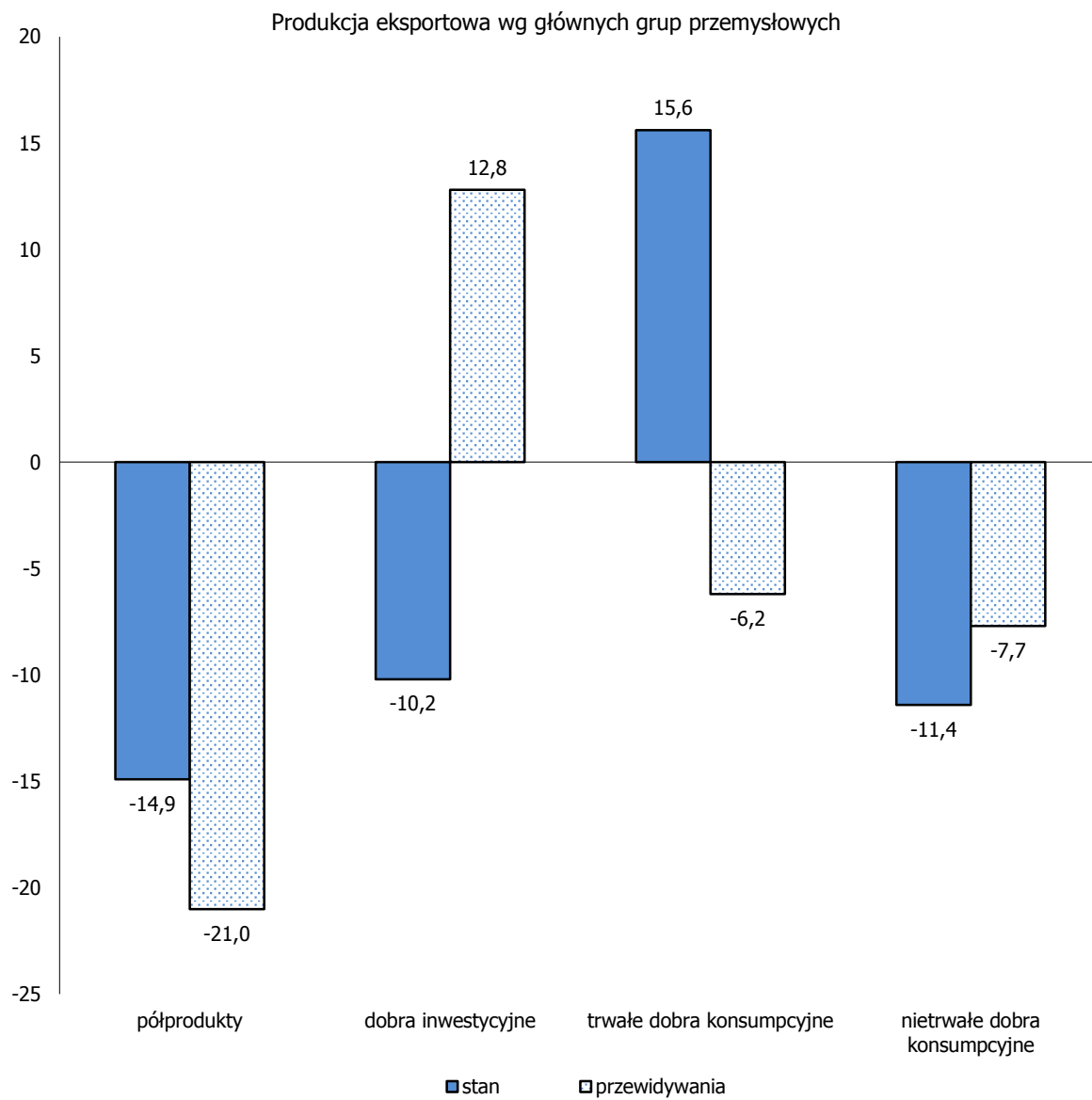

PRODUKCJA NA EKSPORT

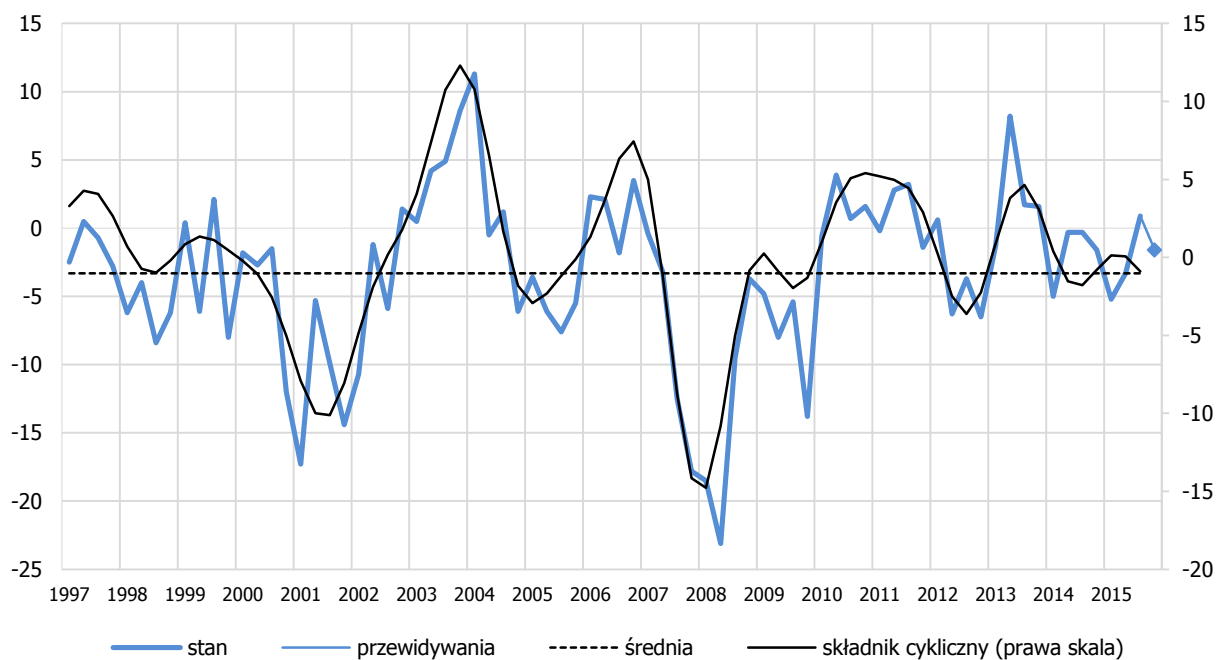

produkcja eksportowa	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015	następne 3-4 mies.
stan	-1,6	-8,2	-10,4	-6,7	-10,1	
przewidywania						-8,3

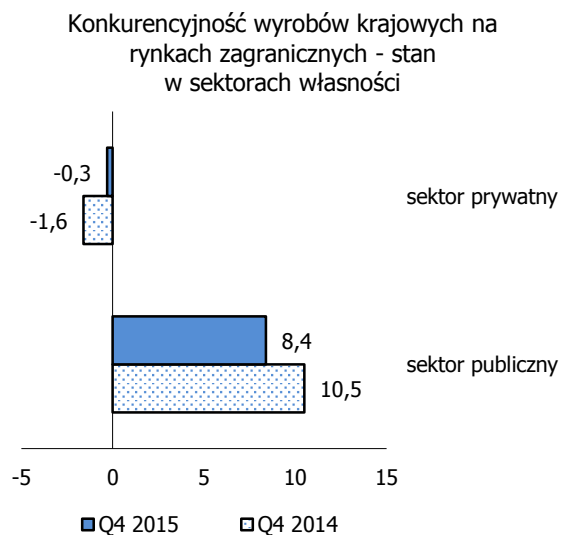

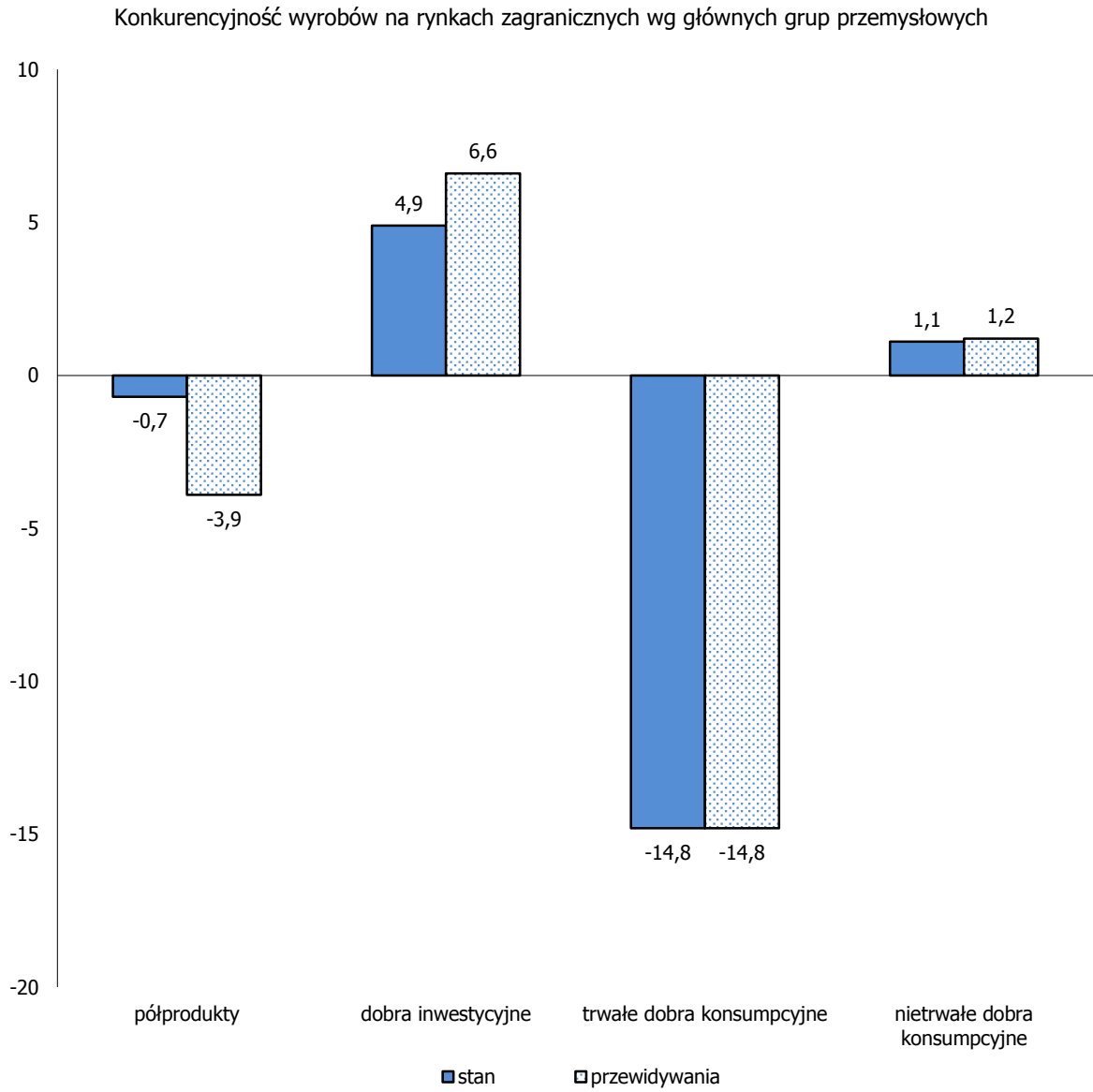

KONKURENCYJNOŚĆ WYROBÓW KRAJOWYCH NA RYNKACH ZAGRANICZNYCH

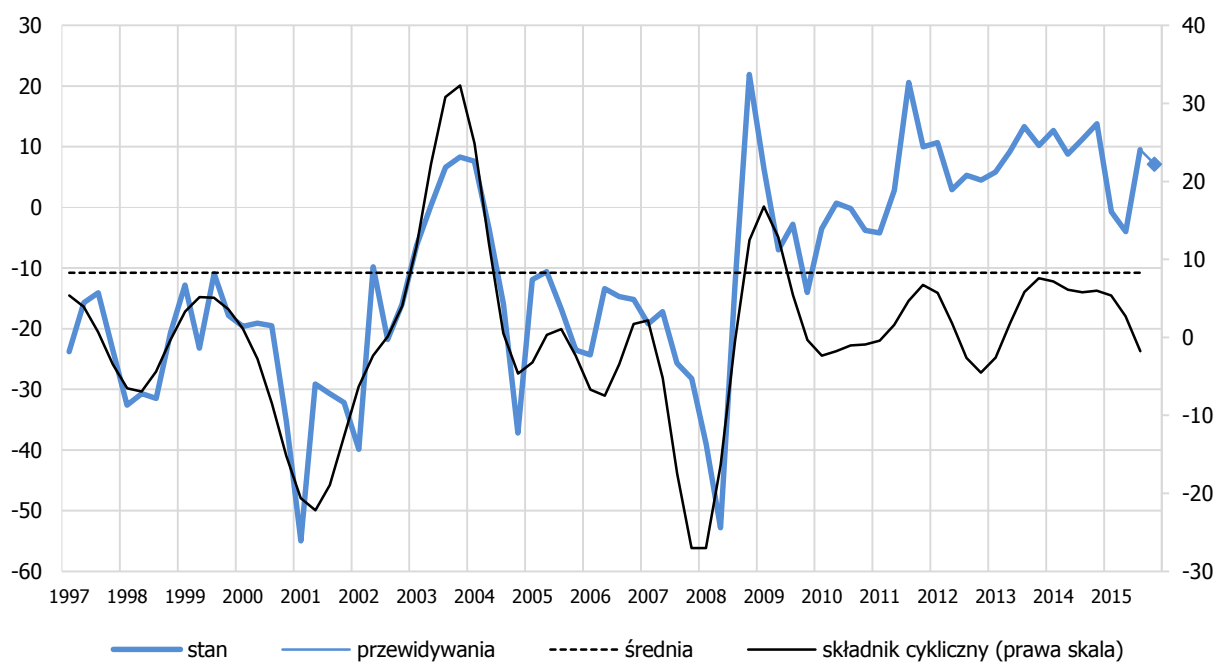

konkurencyjność wyrobów na rynkach zagranicznych	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015	następne 3-4 mies.
stan	-0,3	-1,6	-5,2	-3,3	0,9	
przewidywania						-1,6

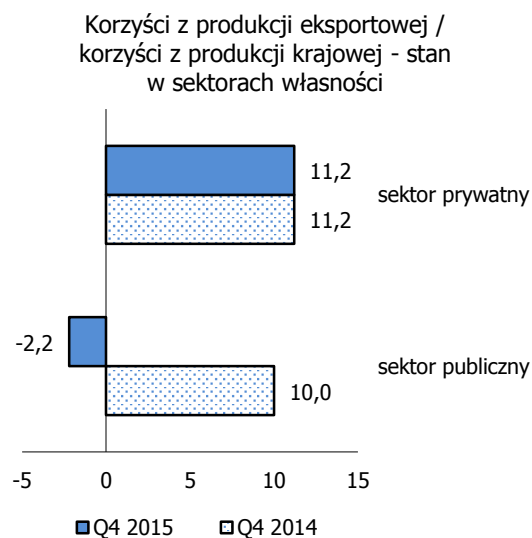
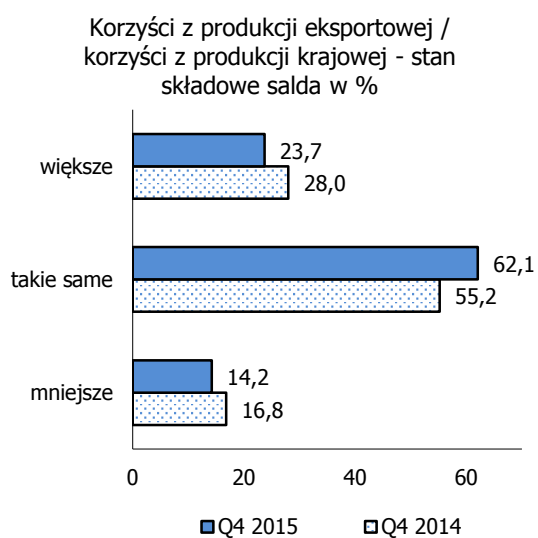

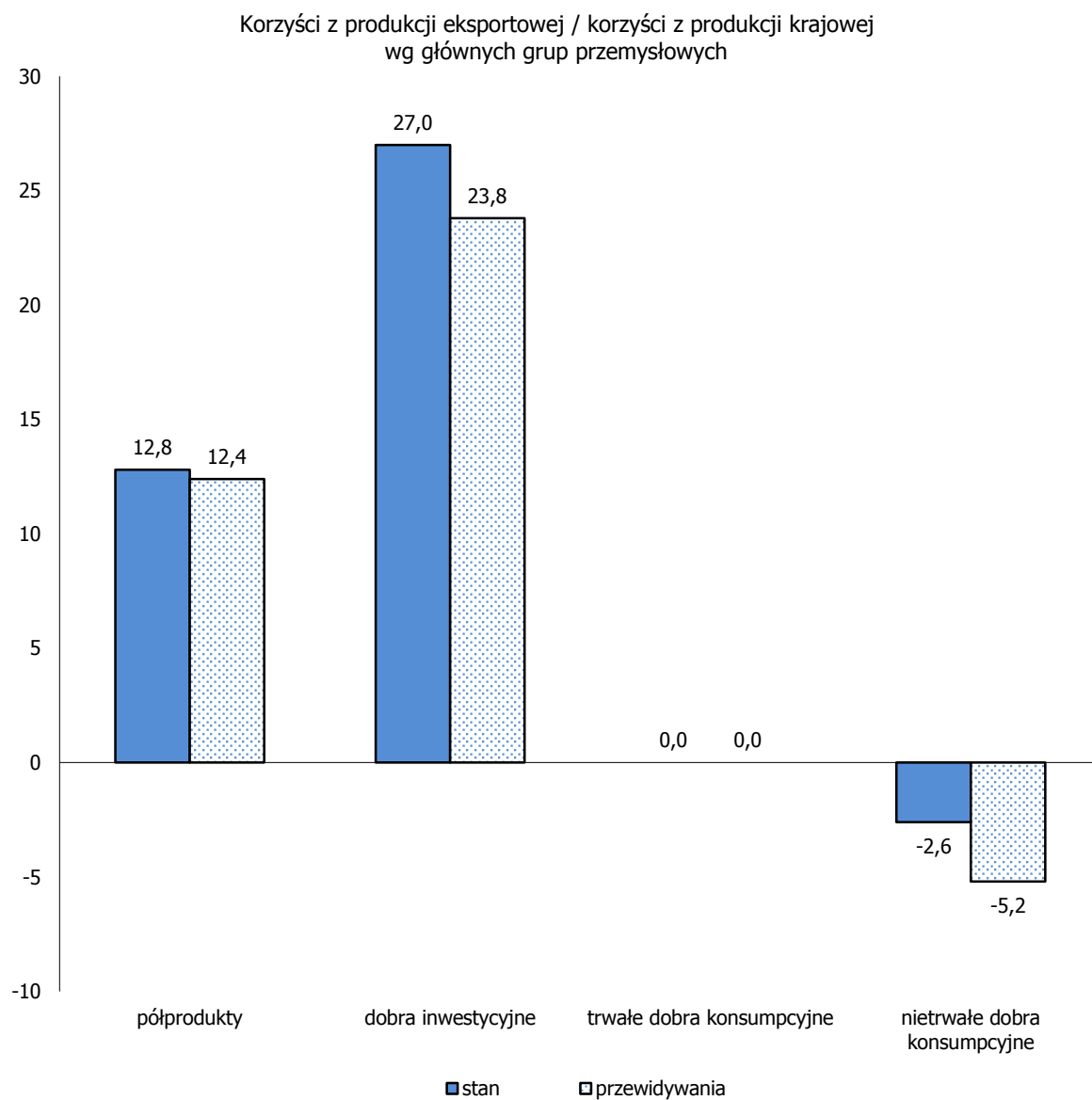

KORZYŚCI Z PRODUKCJI NA EKSPORT W STOSUNKU DO KORZYŚCI Z PRODUKCJI KRAJOWEJ

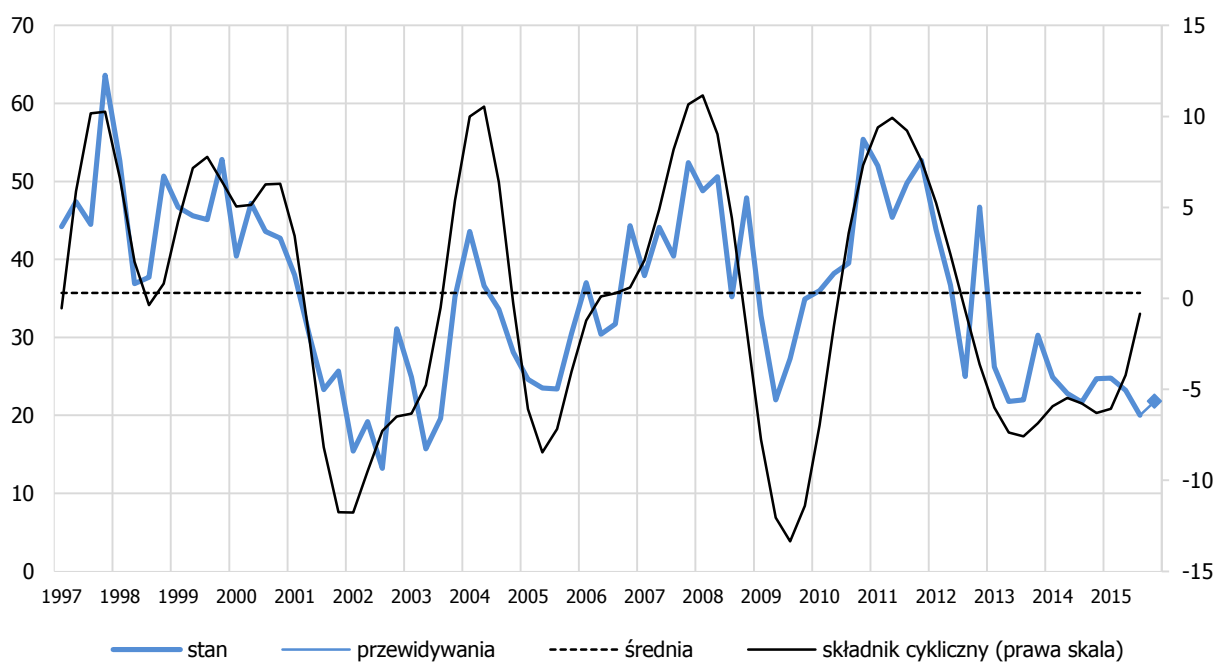

korzyści z produkcji eksportowej	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015	następne 3-4 mies.
stan	11,2	13,8	-0,7	-4,0	9,5	
przewidywania						7,1

PRZECIĘTNY KOSZT PRODUKCJI

przeciętny koszt produkcji

Q4 2014

Q1 2015

Q2 2015

Q3 2015

Q4 2015

następne
3-4 mies.

stan

21,7

24,7

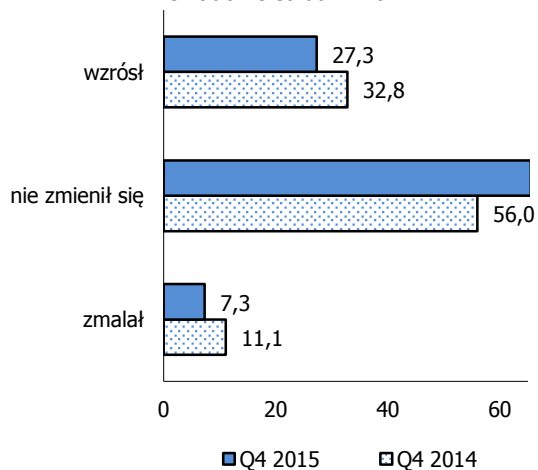
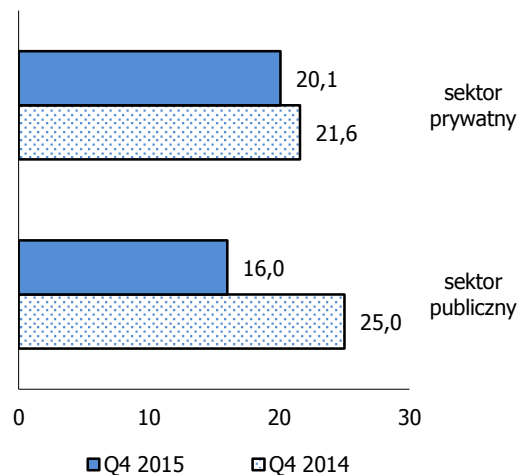
24,8

23,2

20,0

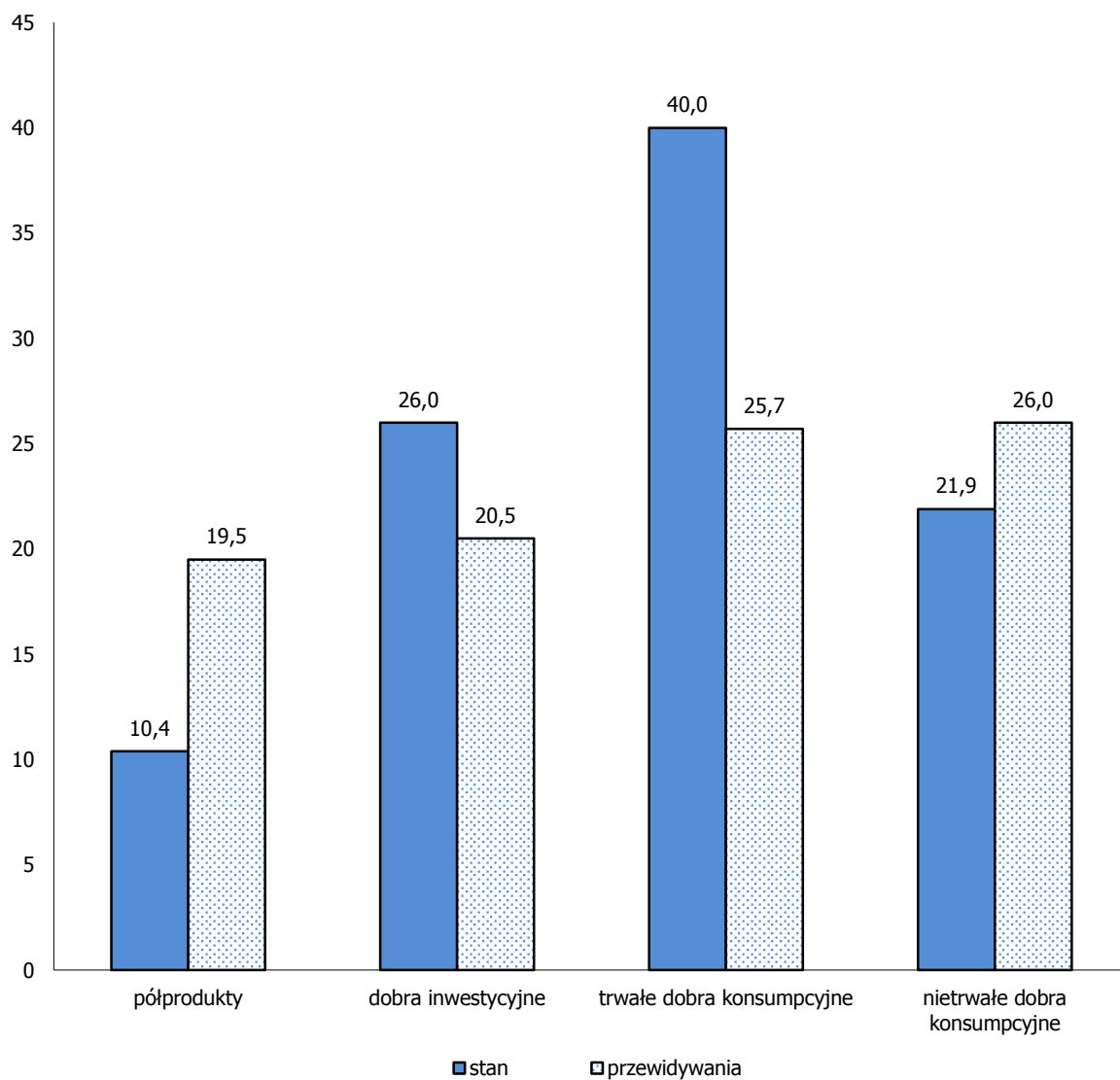
21,8

przewidywania

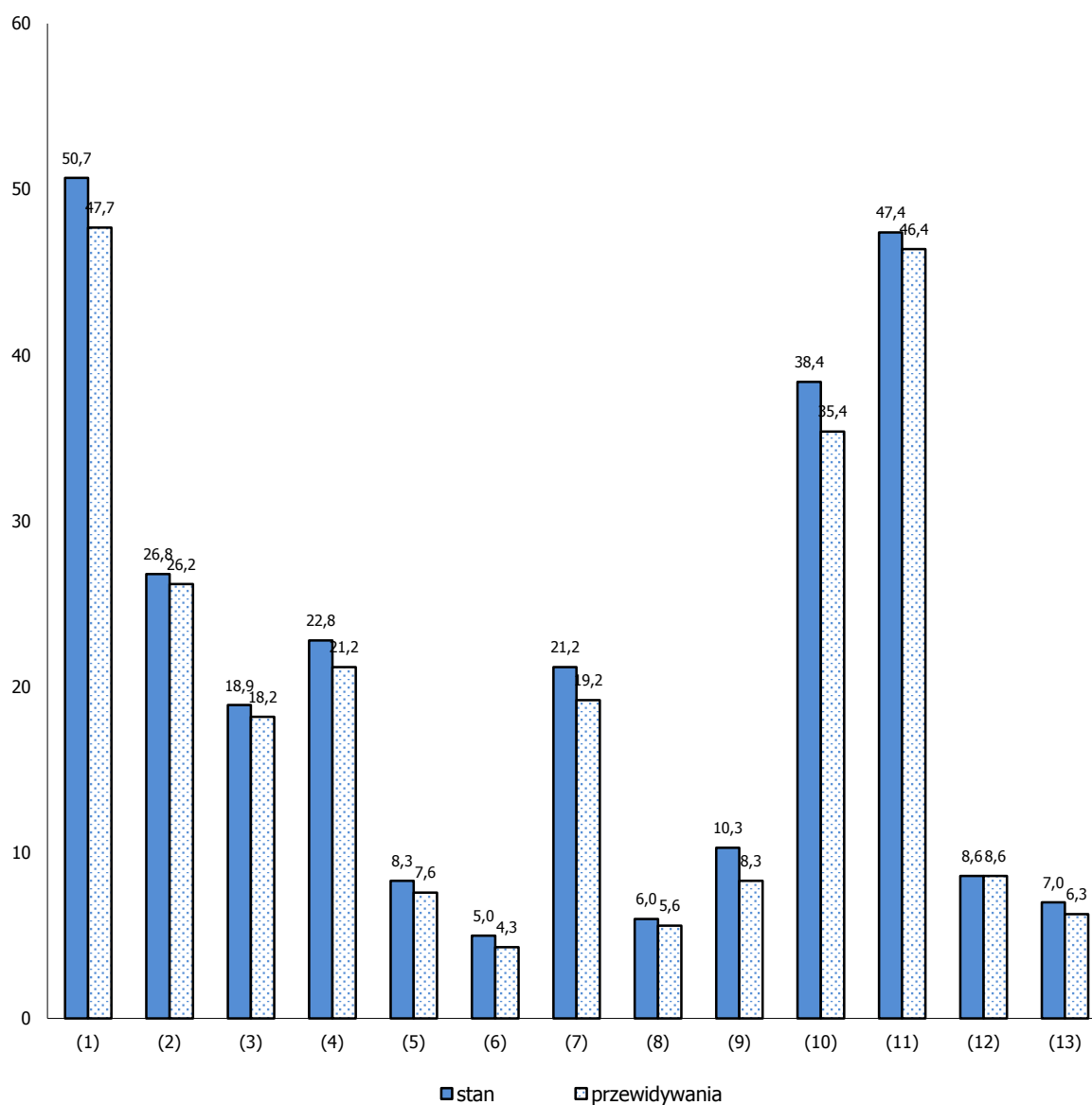
Przeciętny koszt produkcji - stan
składowe salda w %Przeciętny koszt produkcji - stan
w sektorach własności

Przeciętny koszt produkcji wg głównych grup przemysłowych

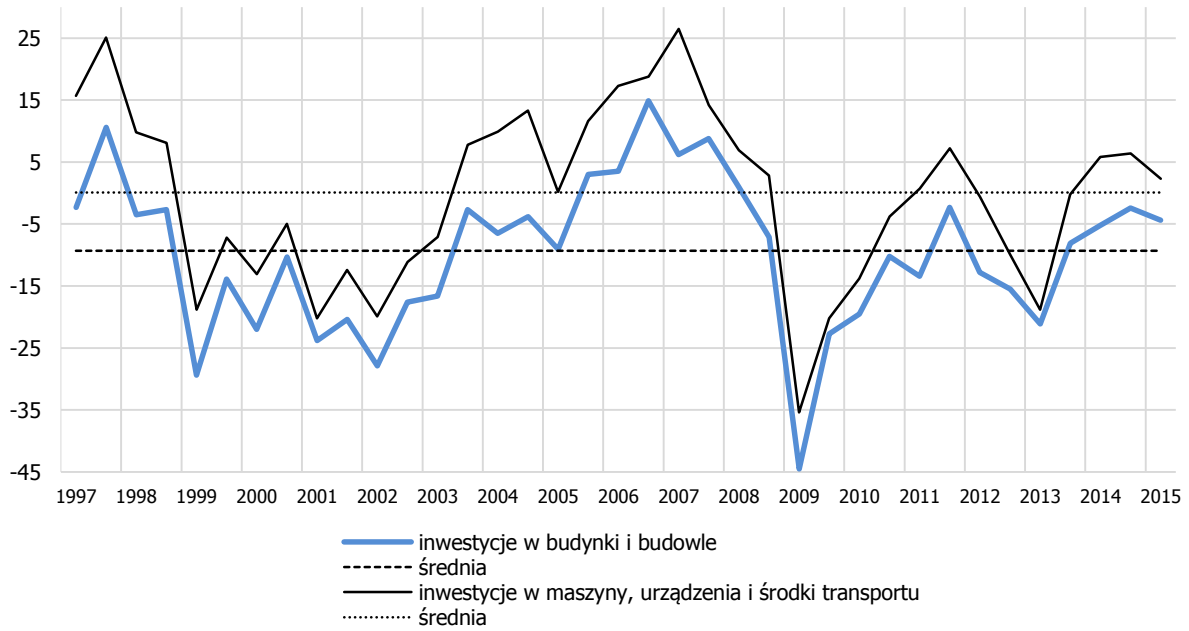

BARIERY DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

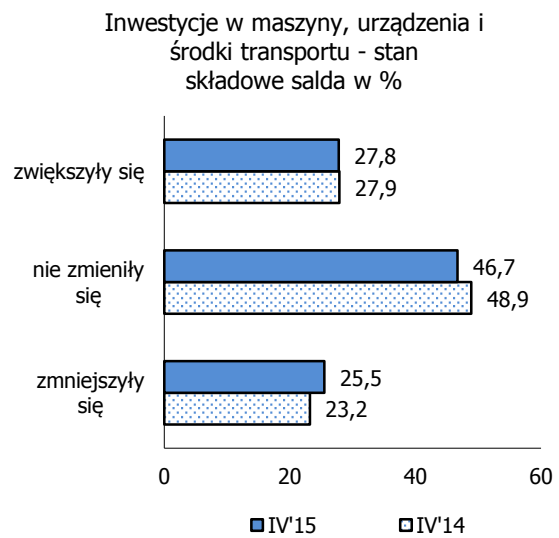
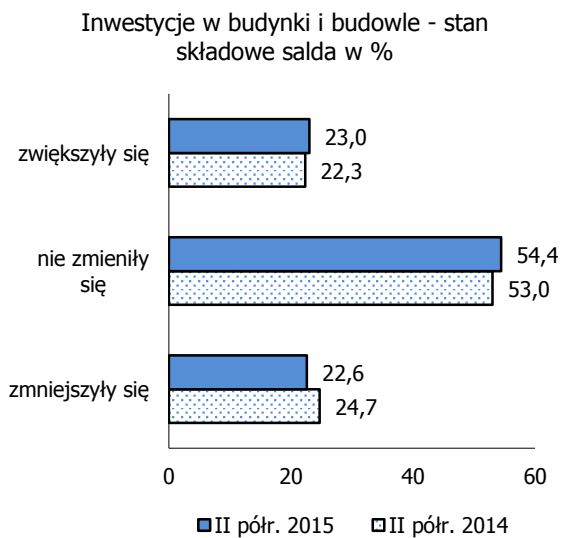

- (1) niedostateczny popyt krajowy
- (2) niedostateczny popyt zagraniczny
- (3) konkurencyjny import
- (4) brak wykwalifikowanej siły roboczej
- (5) niedostateczne wyposażenie
- (6) brak surowców i materiałów
- (7) niska płynność finansowa
- (8) niska dostępność kredytu
- (9) niekorzystne warunki kredytowe
- (10) niestabilność przepisów prawnych
- (11) obciążenia podatkowe
- (12) inne
- (13) nie występują

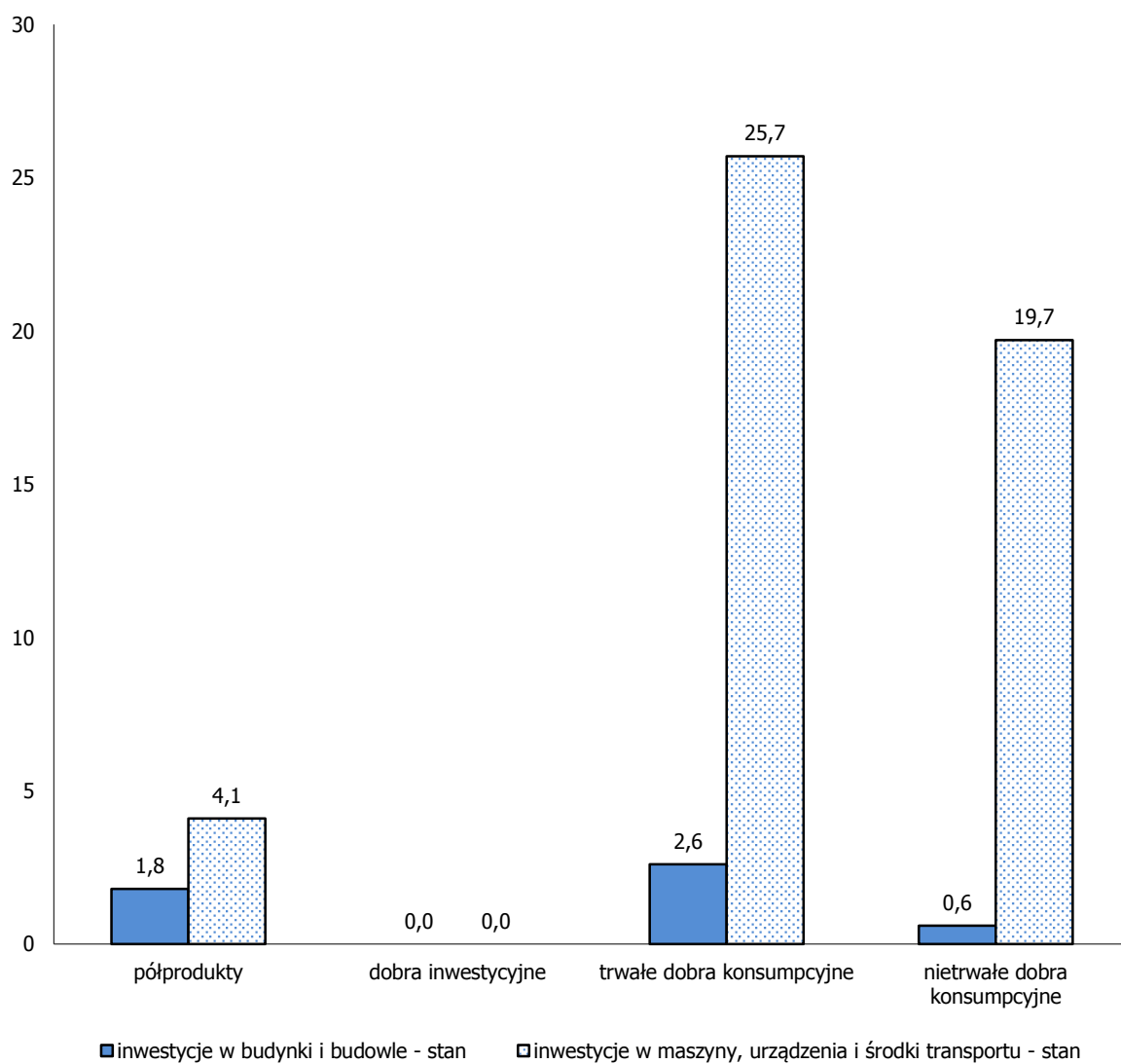
INWESTYCJE

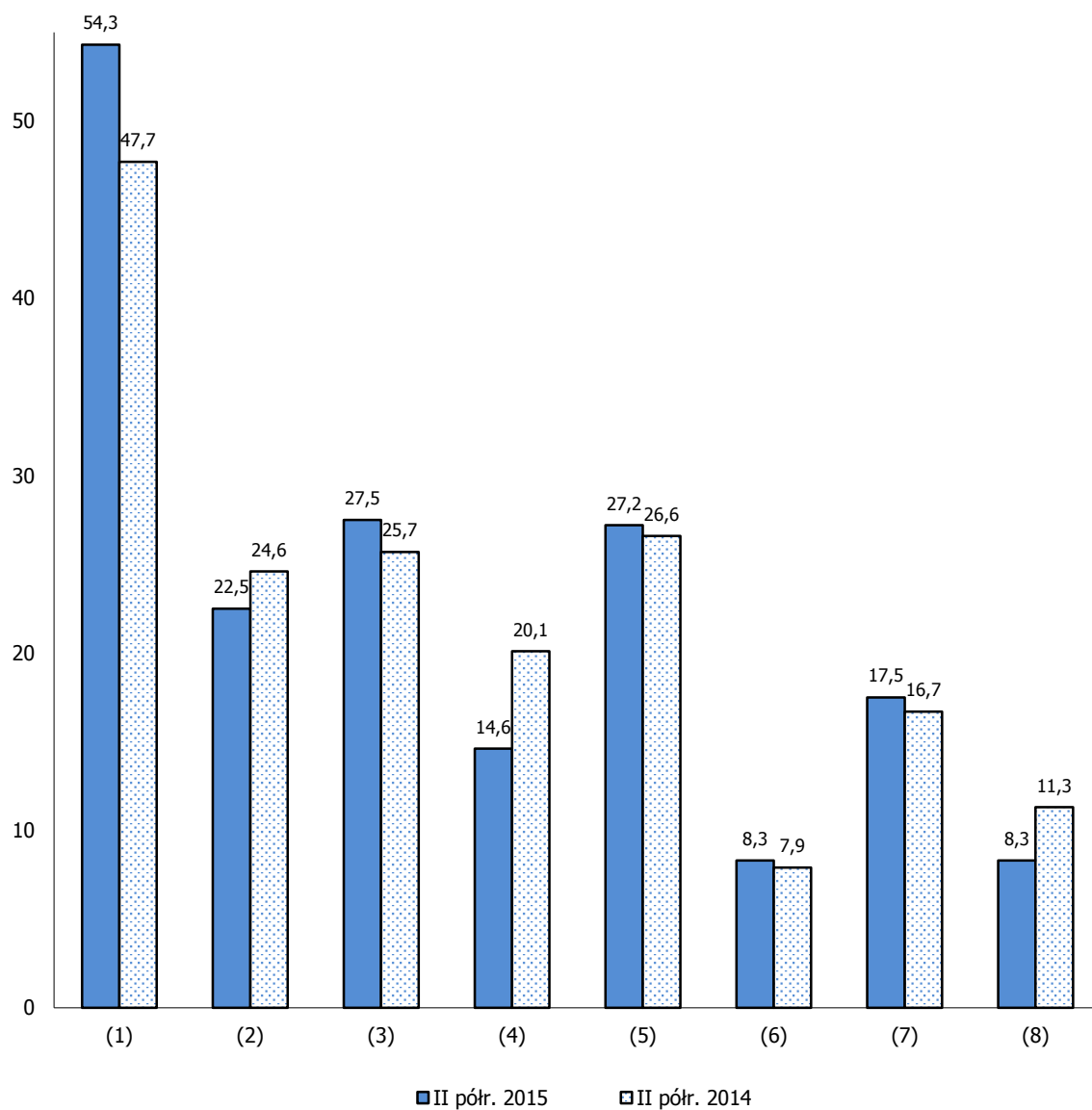
inwestycje – stan	I półr. 2013	II półr. 2013	I półr. 2014	II półr. 2014	I półr. 2015	II półr. 2015
budynki i budowlę	-21,1	-8,1	-4,0	-2,4	-4,4	0,4
maszyny, urządzenia i środki transportu	-18,8	-0,2	4,7	6,4	2,3	10,8

Inwestycje wg głównych grup przemysłowych

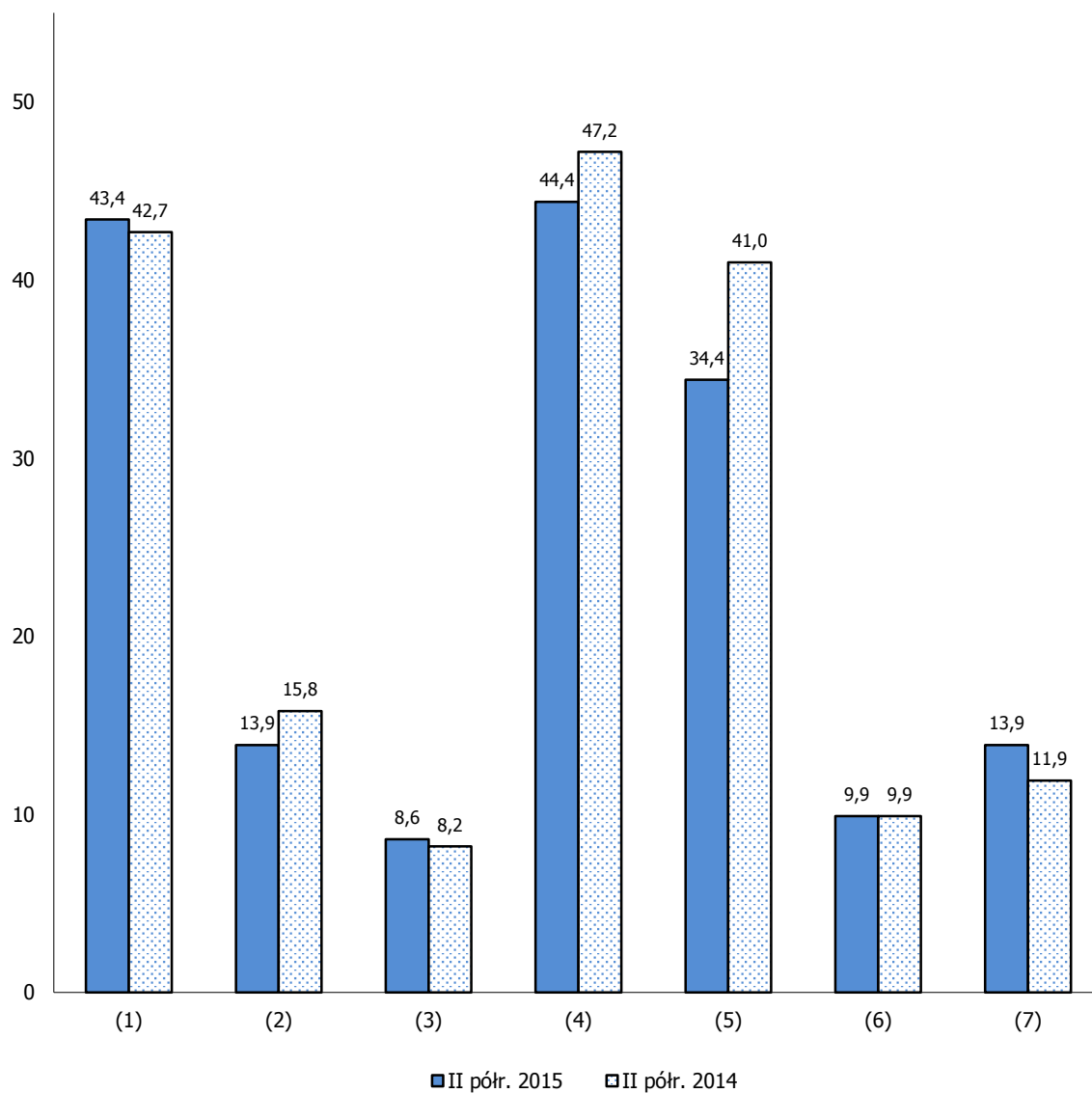

INWESTYCJE PLANOWANE

- (1) wymiana starego wyposażenia
- (2) powiększenie mocy produkcyjnych
- (3) mechanizacja i automatyzacja produkcji
- (4) wprowadzenie nowych technik wytwarzania
- (5) oszczędzanie energii
- (6) kontrola zanieczyszczeń
- (7) poprawa bezpieczeństwa
- (8) inne

CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE INWESTYCJE PLANOWANE

- (1) niedostateczny popyt
- (2) wysoki koszt kapitału
- (3) trudności w uzyskaniu kredytów
- (4) niewystarczający zysk
- (5) obawa przed zadłużeniem
- (6) czynniki techniczne
- (7) inne